İŞKUR

2014

KARABÜK

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KARABÜK ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

(2014)

HAZIRLAYANLAR

Abdurrahman KALAZ	(İş ve Meslek Danışmanı)	abdurrahman.kalaz@iskur.gov.tr
Emre KARA	(İş ve Meslek Danışmanı)	emre.kara@iskur.gov.tr

SUNUŞ

İnsanların yeryüzünde huzur içinde yaşayabilmesi için, önce iyi yetiştirilmesi, sonra da doğru yere yerleştirilmesi ve çalıştırılması yani istihdamı gerekir.

Bunun için öncelikle ailelere, sonra da değişik eğitim kurumlarına iş düşmektedir. Bizimle bu konuda eğitim veren, insanları meslek ve sanat sahibi yapan birçok teşkilatımız ve faaliyetimiz mevcuttur.

Ancak; işsizlik ve işinden memnun olmama durumu ilimizi ve ülkemizi rahatsız etmektedir. Bunun iyileştirilmesi için, aileden başlayarak insan yetiştiren bütün teşkilatların, hizmet ve faaliyetlerini yeniden gözden geçirmesi gerektiği kanaatine varılmaktadır.

Karabük İşgücü Piyasası Analiz Sonuçlarının, işsizlikle mücadelede, sektörlerin ihtiyaç duyduğu mesleklerin tespit edilmesinde, bu alanlarda verilecek mesleki ve beceri eğitimleri sayesinde, yetişmiş işgücü kazanımına yardımcı olacağına ve neticede istihdamın artmasına önemli katkılar sağlayacağına inancım tamdır.

Karabük Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü personeli ve işgücü piyasası analizi çalışmasında emeği geçenleri tebrik eder, çalışmanın İlimiz, Bölgemiz ve Ülkemize hayırlı olmasını temenni ederim

Orhan ALİMOĞLU
Karabük Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2014 yılı Mayıs-Haziran aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 10 ve daha fazla kişi istihdam eden 129 bin 65 işyerine, kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. Bu kapsamda ulaşılan işyeri sayısı 110 bin 509'dur. İlimizde bu kapsamda 458 işyeri tespit edilmiş ve 403 işyerine ulaşılmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2014 yılı I. dönem "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Coşkun GÜVEN
Karabük Çalışma ve İş Kurumu
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ ii
İÇİNDEKİLER iv
TABLOLAR LİSTESİ v
GRAFİKLER LİSTESİ vii
KISALTMALAR viii
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 3
BİRİNCİ BÖLÜM 4
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 4
İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 4
TEMEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 4
İŞKUR GÖSTERGELERİ 6
KAYITLI İŞSİZ 6
AÇIK İŞLER 7
İŞE YERLEŞTİRMELER 8
MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ 9
İŞSİZLİK ÖDENEĞİ 10
İKİNCİ BÖLÜM 11
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 11
AMAÇ VE YÖNTEM 11
İŞYERLERİ ve MEVCUT İSTİHDAM 13
İŞYERİ VERİLERİ 13
MEVCUT İSTİHDAM 20
AÇIK İŞ VERİLERİ 27
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 48
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 55
SONUÇ 61
KAYNAKÇA 64
EKLER 65
Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 65
Ek 2- Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları 70
Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 71

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Temel İşgücü Göstergeleri, Türkiye ve Karabük, 2008-2013, % 4
Tablo 2. Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı, Karabük 2013 - 2014* 6
Tablo 3. Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı, Karabük 2013 - 2014* 7
Tablo 4. Mesleklere Göre İşe Yerleştirme, Karabük, 2013 - 2014* 8
Tablo 5. Kurs ve Kursiyer Göstergeleri, Karabük, 2014* 9
Tablo 6. Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneği Hak Edenler, Karabük, 2014* 10
Tablo 7. Sektörlere Göre İşyeri Sayıları, Karabük, 2014 13
Tablo 8. İşyeri Özellikleri, Karabük, 2014 14
Tablo 9. Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyeri Sayıları, Karabük, 2014 16
Tablo 10. Sektörlere Göre İhracat Yapan İşyeri Sayısı ve Oranı, Karabük, 2014 18
Tablo 11. Kuruluş Yıllarına Göre İşyerlerinin Sektörel Dağılım Oranları, Karabük, 2014, % 19
Tablo 12. Sektörlere Göre Çalışan Sayısı Oranları, Karabük, 2014 20
Tablo 13. Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayısı, Karabük,2014 21
Tablo 14. Çalışanların Cinsiyete göre Sektörel Dağılım Oranları, Karabük, 2014 23
Tablo 15. Çalışanların Meslek Gruplarına Göre ve Cinsiyete Göre Dağılım Oranları, Karabük, 2014 24
Tablo 16. Cinsiyete göre En Çok Çalışılan Meslekler, Karabük, 2014 26
Tablo 17. Sektörlere Göre Açık İş Oranı, Karabük, 2014 27
Tablo 18. Cinsiyete Göre Açık İş Oranı, Karabük, 2014 28
Tablo 19. Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı, Karabük, 2014 29
Tablo 20. Sektörlere ve İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranı, Karabük, 2014, % 30
Tablo 21. Sektörlere Göre Arama Kanallarının Dağılımı, Karabük, 2014 30
Tablo 22. Açık İşlerin Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı, Karabük, 2014 31
Tablo 23. Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranı, Karabük, 2014 32
Tablo 24. Açık İşlerin Meslek Grubuna ve Cinsiyete Göre Dağılımı, Karabük, 2014 33
Tablo 25. Mesleklere Göre Açık İş Dağılımı, Karabük, 2014 34
Tablo 26. Açık İşlerin Mesleklere ve Cinsiyete Göre Dağılımı, Karabük, 2014 35
Tablo 27. Mesleklerin Becerilere Göre Dağılımı, Karabük, 2014, % 36
Tablo 28. Mesleklere Göre Arama Kanallarının Dağılımı, Karabük, 2014 37
Tablo 29. Açık İşlerin Eğitim Durumunun Arama Kanallarına Göre Dağılımı, Karabük, 2014 39
Tablo 30. Eğitim Durumunun Becerilere Göre Dağılımı, Karabük, 2014 42
Tablo 31. Teşvikten Yararlanan İşyerlerinin Arama Kanalına Göre Dağılımı, Karabük, 2014 44
Tablo 32. İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı, Karabük, 2014 44
Tablo 33. İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan ve Açık İş Talebi Veren İşyerlerinin Arama Kanallarına Göre Açık İş Dağılımı, Karabük, 2014 45
Tablo 34. İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranı, Karabük 45
Tablo 35. İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Oranı, Karabük, 2014 46
Tablo 36. Kreş ve Servis İmkânı Olan İşyerlerinin Açık İş Dağılımı, Karabük, 2014 46
Tablo 37. TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılım Oranları, Karabük ve Türkiye, 2014 48
Tablo 38. TGÇM Eleman Sayısının Meslek Gruplarına Dağılım Oranı, Karabük, 2014 49
Tablo 39. Meslek Gruplarına Göre TGÇM Eleman Sayısının Toplam Çalışan Sayısına Oranı, Karabük, 2014 49

Tablo 40. Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekme Dağılımının Karşılaştırılması, Karabük, 2013-2014 50
Tablo 41. Meslek Gruplarında TGÇM İşverenlerin Karşılama Oranları, Karabük. 2014 51
Tablo 42. TGÇM nedenlerinin Meslek içindeki dağılım oranları, Karabük, 2014, %..... 52
Tablo 43. TGÇM İşyerlerinde Temininde Güçlük Çekilme Nedeni Dağılımı Oranları, Karabük, 2014 52
Tablo 44. Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Net İstihdam Değişim Oranları, Karabük, 2014 55
Tablo 45. Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları, Karabük, 2014 56
Tablo 46. Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek, Karabük, 2014 57
Tablo 47. I. Dönem Araştırma Sonuçlarının Net İstihdam Artışı ve Azalışı Özelinde Karşılaştırılması, Karabük, 2013 ve 2014 58
Tablo 48. Toplam İşyerleri ve Mevsimlik Personel Çalıştıran İşyerlerindeki Net İstihdam Değişim Oranları ve Sektörler İçerisindeki Net İstihdam Değişim Payı, Karabük, 2014 59

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1. Temel İşgücü Göstergeleri, Karabük, 2008-2013. % 5
Grafik 2. İşyeri Özelliklerinin Karşılaştırılması, Karabük ve Türkiye, 2014 15
Grafik 3. İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Sektörel Dağılımının Karşılaştırılması, Karabük ve Türkiye, 2014 17
Grafik 4. Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayılarının Karşılaştırılması, Karabük ve Türkiye, 2014 22
Grafik 5. Meslek Gruplarına Göre Erkek-Kadın Oranları, Karabük. 2014 25
Grafik 6. Eğitim Durumuna Göre Açık İş Dağılımı, Karabük, 2014 38
Grafik 7. Eğitim Durumu ve Cinsiyete Göre Açık İş Dağılımı, Karabük, 2014 39
Grafik 8. Açık İşlerin Becerilere Göre Dağılımı, Karabük, 2014 40
Grafik 9. Beceriler ve Cinsiyete Göre Açık İş Dağılımı, Karabük, 2014 41
Grafik 10. Açık İş Arama Kanallarının Dağılımının Karşılaştırılması, Karabük 2013-2014 43
Grafik 11.TGÇM İşyerlerinde Temininde Güçlük Çekilme Nedeni Dağılımı Oranları Karşılaştırılması, Türkiye ve Karabük, 2014 53
Grafik 12. Net İstihdam Değişimi Veren İşyerlerinin Oranı, Karabük, 2014 60

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

***Bk.* :** Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO: işsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İEP: İşbaşı Eğitim Programı

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

İPTA: İşgücü Piyasası Talep Araştırması

MEK: Meslek Edindirme Kursları

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

UMEM: Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri

YÖNETİCİ ÖZETİ

2013 yılında yayınlanan TÜİK il bazında işsizlik oranlarına göre Karabük'teki işsizlik oranı Türkiye ortalamasından %1,0 oranında daha düşüktür. TÜİK' in açıklamış olduğu Nüfus ve Konut Araştırması sonuçlarına göre Karabük ili için işgücüne katılım oranı %55,1 olarak gerçekleşirken; istihdam oranı %50,7 ve işsizlik oranı %8,0 olarak gerçekleşmiştir.

İlde kayıtlı işsiz sayısı 2014 (Ağustos ayı sonu itibariyle) yılında 4111 erkek ve 4980 kadın olmak üzere toplam 9091'dir. Kayıtlı işsizler arasında ilk iki sırada Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) gibi nitelik gerektirmeyen meslekler yer almaktadır.

Sırasıyla Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (Temizlik) ve Güvenlik Görevlisi meslekleri Karabük ilinde en fazla açık iş alınan ve en fazla işe yerleştirme yapılan mesleklerdir.

2014'ün İlk sekiz ayında toplam 160 kurs programı açılmış olup bu kurslardan 243 erkek 365 kadın olmak üzere toplam 608 kişi faydalanmıştır. En fazla açılan kurs 144 kursla İşbaşı Eğitim Programı olup bu kursa toplam 304 kişi katılmıştır.

Toplam 791 kişi işsizlik ödeneğinden faydalanmıştır. İşsizlik ödeneğinden en fazla yararlananlar Beden İşçisi (Genel) mesleğinde çalışmış kişilerdir.

İPTA 2014 kapsamında Türkiye genelinde 110.509 işyerine, Karabük İlinde ise toplam 403 işyerine ait veriler derlenmiştir. Karabük ilinde görüşülen işyerlerinin 103 tanesi 1- 9 aralığında çalışana sahipken kalan 300 tanesi ise 10 ve üzeri çalışana sahiptir. Araştırma kapsamına 10 kişi ve üstü çalışana sahip işyerleri girmekle beraber uygulama aşamasında bu tür işyeri olduğu belirtildiği için ziyaret edilen 103 işyerinin zaman içerisinde eleman sayısında düşüş yaşanmış bu işyerlerinin 1-9 arası çalışana sahip işyerlerine dönüştüğü tespit edilmiştir. Buna göre önceden 10 ve üstü çalışana sahip olan işyerlerinin sayılarında zamanla %25,5'lik oranda azalma olduğunu söyleyebiliriz.

Karabük ili genelinde ziyaret edilen 403 işyerinin %27'si açık iş talebinde bulunmuştur başka bir deyişle her dört işyerinden birinin açık işi bulunmaktadır. Açık işler için %51,1 oranında asgari bir eğitim düzeyi talep edilmektedir. Açık işler için %22,8 oranında lise altı eğitimliler, %17,7 lise ve dengi eğitimler ve %10,6 lise üstü eğitimliler talep edilmektedir.

Talep edilen ek beceriler incelendiğinde; açık işlerin %1,8'i için yabancı dil yeterliliği, %15,9'u için bilgisayar kullanımı, %13,3'ü için satış ve pazarlama, %10,1'i için proje tabanlı çalışma, %21,2'si için etkin hesap yapabilme, %28,6'sı için sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri, %50,8'i için iletişim ve ifade etme, %67'si için takım çalışması becerileri, %59,7'si için mesleğe ilişkin yeterli bilgi ve %65,3'ü için fiziksel yeterlilik talep edildiği tespit edilmiştir.

Sektörlere göre en yüksek açık iş oranı %5,1 ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektöründe tespit edilmiştir. Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörünü %3,8 açık iş

oranı ile Toptan ve Perakende Ticareti sektörü ve %3,1'lik açık iş oranı ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü izlemektedir.

Karabük'te açık işlerin en fazla olduğu mesleklerin; Makineci (Dikiş), Ortacı/Ayakçı (Tekstil), Satış Danışmanı, Sıcak Haddeci-Çelik, Garson Servis Elemanı, Deri Konfeksiyon Makinecisi, Ütücü, Kalite Kontrolcü-Tekstil ve Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik) olduğu tespit edilmiştir.

İşgücü Piyasası Talep Araştırmasına göre, işverenlerin Karabük'te ilk 6 ayda 675 kişinin temininde güçlük çektikleri sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma kapsamında ziyaret edilen işyerlerinin % 52'si eleman temininde güçlük çektiğini belirtmiştir. Başka bir deyişle, yaklaşık her 2 işverenden 1'i işgücü piyasasında aradığı elemanı bulurken zorlanmıştır.

İşyeri ziyaretleri sırasında görüşülen işverenlere hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri sorulmuştur. Eleman temininde en fazla güçlük çekilen meslekler; Garson (Servis Elemanı), Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik), Şoför-Yük Taşıma, İnşaat Kalıpçısı (Ahşap), Makineci (Dikiş), Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı), Elektrikçi (Genel), Sıcak Haddeci-Çelik ve Mobilya Montaj İşçisi mesleğidir.

Karabük İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçları 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle istihdamda 757 kişilik net artışın beklendiğini bize göstermektedir. Başka bir deyişle, işverenler bugüne kıyasla, 30 Haziran 2015 tarihinde istihdamın net olarak % 4,4 artmasını beklemektedir.

30 Haziran 2015 tarihinde sektörler itibariyle net istihdam değişimine oransal olarak bakılacak olursa, en yüksek net istihdam artışı beklenen üç sektörün; %31,1 ile İmalat, %25,2 ile İnşaat ve %23 ile Toptan ve perakende ticareti sektörleri olduğu görülecektir.

Sıcak Haddeci-Çelik, Beden İşçisi (İnşaat), Garson (Servis Elemanı), Şoför-Yük Taşıma, Demirci (Makine İle), Sıvacı, Pazarlamacı, İnşaat Kalıpçısı (Ahşap) ve Soğuk Haddeci-Çelik meslekleri 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle en fazla net istihdam artışı beklenen mesleklerdir. Buna karşılık; Beden İşçisi (İnşaat), İnşaat Kalıpçısı (Ahşap), Diğer Sıvacılar, Makineci (Dikiş), Sıvacı, Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri, Bekçi, Mermer İşçisi, Şoför-Yük Taşıma ve İşletmeci meslekleri ise 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle en fazla net istihdam azalış beklentisinin olduğu mesleklerdir.

GİRİŞ

Karabük ili İşgücü Piyasası Analizi, işgücü piyasasının genel yapısının incelenmesi, arz ve talebin tespitinin yapılması ve işsizlerin durumunun araştırılmasına yöneliktir. İstihdam politikalarının sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için kamu istihdam kurumlarının yapması gereken işlerin başında iş piyasasının durumuna ilişkin araştırma ve analiz çalışmalarının yapılması gerekmekte olup, Karabük'te bu araştırma, Karabük Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından yapılmıştır.

Bu araştırma, rastgele örnek çekimi sonucu il genelinde on ve daha fazla sigortalı işçi çalıştıran 403 işyerini kapsamış, İl Müdürlüğü personeli İş ve Meslek Danışmanlarının İşveren ya da İşveren temsilcileri (İşletme Müdürü, Muhasebeci, İnsan Kaynakları Sorumlusu) ile yüz yüze yapılan görüşme sonucunda bilgi formlarının doldurulmasıyla oluşturulmuştur.

Bölgesel ve il bazında en kullanılabilir sonuçlara ulaşmak için yapılan, işgücü piyasası hakkında yorum yapabilmemizi sağlayan İşgücü Piyasası Analiz Çalışması Bilgi Formu dört bölümden oluşmuştur. Formun giriş kısmı işyeri ile ilgili genel bilgileri ve işyerinin ana iktisadi faaliyet alanı bilgilerini içermektedir. Birinci bölümde işyerinde çalışmakta olan personelin meslek ve cinsiyet bazında değerlendirmesi yapılmıştır. İkinci bölüm, işyerinde mevcut açık işlere ilişkin sorular ve bu işlerde çalışacak olan personelde aranılan nitelikler yer almaktadır. Üçüncü bölüm, işverenin işyerinde 2015 yılına yönelik eleman artış ve azalışı olacağını öngördüğü mesleklere ilişkin sorular yer almaktadır. Dördüncü bölümü ise temininde güçlük çekilen mesleklerle ilgili sorular bulunmaktadır. Formun son kısmı işyerini ziyarete giden ve bilgi formunu işverene veya işveren temsilcisine doldurtan İŞKUR çalışanının bilgi formu ve ziyaretin geneline ilişkin görüşlerini içerir.

Bu araştırmadan elde edilen sonuçlara göre hazırlanan İşgücü Piyasası Analiz Raporu iki bölümden oluşmaktadır.

Raporun birinci bölümü işgücü piyasasının genel görünümünü içermektedir. Bu bölümde işgücü piyasasını etkileyen unsurlar yer almaktadır. Bununla birlikte İŞKUR göstergeleri olan kayıtlı işsiz, açık işler, işe yerleştirmeler, mesleki eğitim faaliyetleri ve işsizlik ödeneği gibi konular da bu bölüm içerisindedir.

Raporun ikinci bölümde ise işgücü piyasası talep araştırmasının sonuçlarından bahsedilmiştir. Bu bağlamda araştırmanın amaç ve yönteminin önemi açıklanmıştır. Yine araştırmada yer alan işyerleri ve mevcut istihdam konuları, açık işler, temininde güçlük çekilen meslekler, 2014 yılında işe giriş-çıkışlar ve gelecek dönem istihdam beklentileri raporun ikinci bölümünün konularıdır.

Raporun sonuç bölümünde ise işgücü piyasanın önemli unsurları arasındaki ilişkilerden yola çıkarak işgücü arzı ve talebi açısından karşılaştırmalı bir değerlendirme yapılmakta ve politika önerileri sunulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

Bu kısımda işgücü piyasası ile ilgili olarak "Temel İşgücü Göstergeleri" ve "İŞKUR'a Kayıtlı İşgücü Göstergelerine ilişkin yorum, değerlendirme ve analizler yapılmaktadır.

İl bazında İşgücü Göstergeleri TÜİK' in sayfasında raporun hazırlandığı anda oluşturulmuş olan en son veriler kullanarak elde edilmiştir.

TEMEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşgücü piyasasında işgücünün temel özelliklerini ve istihdamın yapısını değerlendirebilmek için en kapsamlı veriler TÜİK' in Hane Halkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. İşgücüne katılma oranı, istihdam oranı, işsizlik oranı işgücü piyasası değerlendirmelerinde bize yardımcı olan en önemli unsurlardır. 2008-2013 dönemi temel alınarak hazırlanan aşağıdaki tablo ve grafik temel işgücü göstergelerini içermektedir**.**

İşgücü piyasasına ait verilerin derlenmesinin en önemli amacı istihdamın artmasıdır. İstihdam politikaları yapılan araştırmalar kapsamında istihdamın yıllar içinde nasıl bir seyir izlediğine dair verileri doğrultusunda oluşturulur. Böylece en iyi sonuç verecek istihdam politikaları belirlenir.

Tablo 1. Temel İşgücü Göstergeleri, Türkiye ve Karabük, 2008-2013, %

Yıllar	İşgücüne Katılma Oranı		İşsizlik Oranı		İstihdam Oranı	
	Türkiye	Karabük	Türkiye	Karabük	Türkiye	Karabük
2008	44,9	46,6	10,0	7,5	40,4	43,1
2009	45,7	53,5	13,1	8,4	39,8	49,0
2010	46,5	51,4	11,1	11,5	41,3	45,5
2011	47,4	55,8	9,1	8,0	43,1	51,4
2012	47,6	57,5	8,4	7,8	43,6	53,0
2013	48,3	55,1	9,0	8,0	43,9	50,7

Kaynak: TUİK

İl bazında mevcut işgücü piyasası; temel değişkenler itibariyle ele alındığında Karabük ilinde dikkati çeken önemli husus işsizlik oranının Türkiye'ye göre düşük, İstihdam ve İşgücüne Katılım oranlarının Türkiye'ye göre yüksek olmasıdır. İşgücüne katılım ve istihdam oranı Türkiye ortalamasının üstünde olduğu, işsizlik oranının Türkiye ortalamasından düşük olduğu verilerini ele alırsak Karabük işgücü piyasasının genele oranla daha rahat olduğunu söyleyebiliriz.

Grafik 1. Temel İşgücü Göstergeleri, Karabük, 2008-2013. %

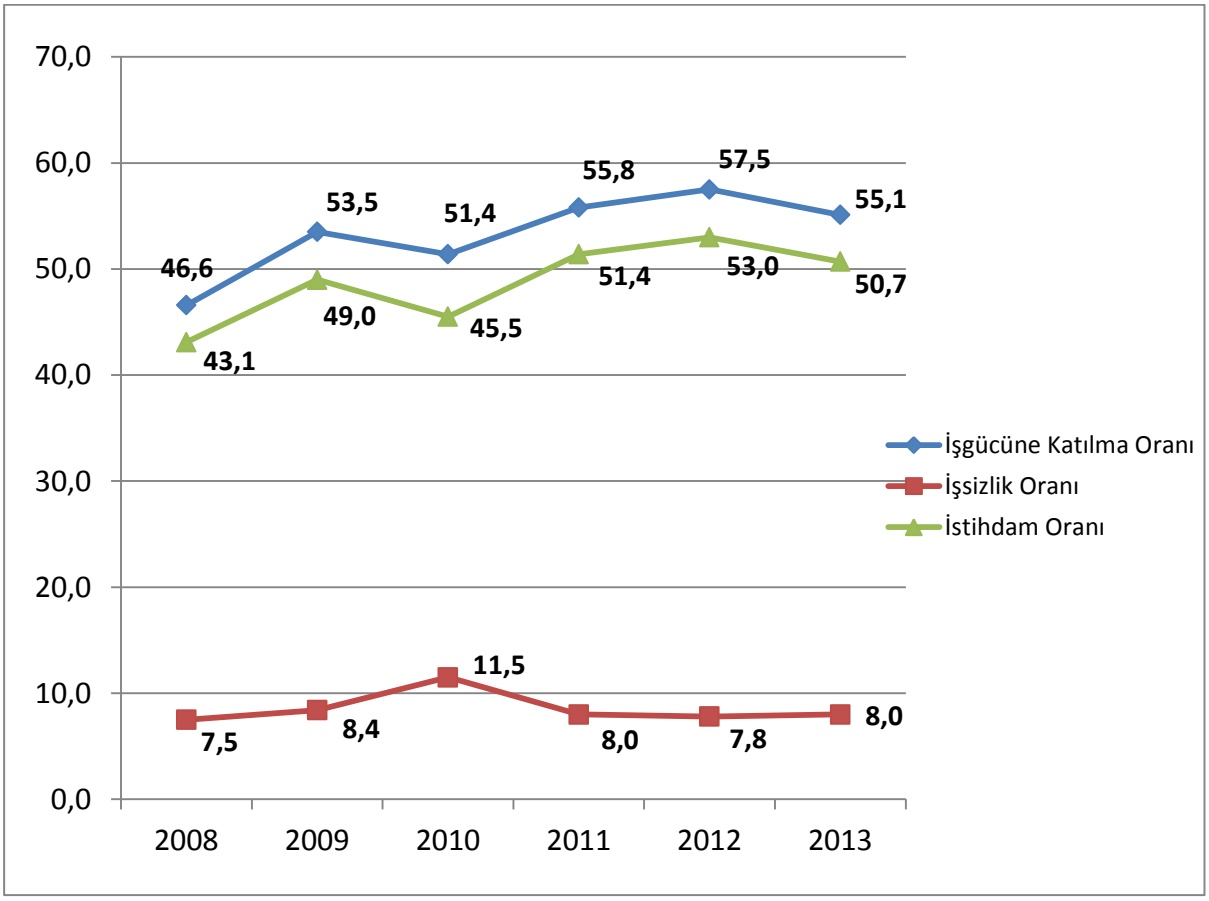

Kaynak: TÜİK

Yukarıdaki grafikte İşsizlik oranının, istihdam oranı ve işgücüne katılma oranıyla ters orantılı olarak seyrettiği anlaşılmaktadır. Karabük ilinde en düşük işsizlik oranı %7,5'lik oranla 2008 yılında görülürken, %57,5'lik oranla işgücüne katılma oranı ve %53,0'lık oranla istihdam oranı 2012 yılında en yüksek seviyede olduğunu anlaşılmaktadır. 2008-2013 yılları arasında işsizlik oranının birbirine yakın seviyelerde olduğu, 2009 yılında küresel krizinde etkisiyle 2010 yılında %11,5'lik oranı ile en yüksek seviyeye ulaştığı, daha sonra 2012 yılında kadar sürekli olarak düşüş olduğu görülmektedir.

İŞKUR GÖSTERGELERİ

KAYITLI İŞSİZ

Bu bölümde Türkiye İş Kurumu 2013 yılı ve 2014 (Ocak- Ağustos) verilerine dayanılarak, Karabük ilinde kayıtlı işsizler, açık iş sayıları, kuruma yapılan başvurular, işlere yapılan yerleştirmeler ve işgücü yetiştirme kurslarına ait sayısal veriler derlenecektir.

2013 yılsonu itibariyle Karabük ilinde İŞKUR'a kayıtlı işsiz[1] sayısı 4.908'i kadın 4.694'ü erkek olmak üzere toplam 9.602'dir. 2014 yılı Ağustos ayı sonu itibariyle ise kayıtlı erkek sayısı 4.111, kayıtlı kadın sayısı 4.980 olmak üzere toplam kayıtlı işsiz sayısı 9.091'dir.

Tablo 2. Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı, Karabük 2013 - 2014*

2013		2014*	
Meslek	**Kayıtlı İşsiz**	**Meslek**	**Kayıtlı İşsiz**
Beden İşçisi (Genel)	1243	Beden İşçisi (Temizlik)	1373
Beden İşçisi (Temizlik)	1060	Beden İşçisi (Genel)	862
Büro Memuru (Genel)	418	Veri Giriş Kontrol İşletmeni	452
Satış Danışmanı	326	Büro Memuru (Genel)	399
Aşçı Yardımcısı	278	Aşçı Yardımcısı	332
Sekreter	267	Satış Danışmanı	280
Şoför-Yük Taşıma	256	Şoför-Yük Taşıma	259
Ön Muhasebeci	236	Sekreter	237
Yangın İlk Müdahale İşçisi	179	Yangın İlk Müdahale İşçisi	204
Makineci (Dikiş)	173	Ön Muhasebeci	189
Bulaşıkçı (Stevard)	157	Bulaşıkçı (Stevard)	176
Güvenlik Görevlisi	138	Makineci (Dikiş)	154
Garson (Servis Elemanı)	134	Garson (Servis Elemanı)	145
Çocuk Bakıcısı	120	Çaycı	104
Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	106	Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	101
Diğer Meslekler	4511	Diğer Meslekler	3824
Toplam	**9602**	**Toplam**	**9091**

*Kaynak: İŞKUR *Ağustos Ayı Sonu İtibariyle*

[1] **Kayıtlı İşsiz:** Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır.

Tablo 2'de Karabük İŞKUR'a kayıt olanların meslek bazında en fazla başvuru yaptığı ilk 15 mesleğin sıralaması verilmiştir. 2014 yılının ilk 8 aylık verilerine göre ilk iki sırada, 2013 yılında da olduğu gibi Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) gibi nitelik gerektirmeyen meslekler yer almaktadır. 2013 yılındaki sıralama Büro Memuru (Genel), Satış Danışmanı, Aşçı Yardımcısı meslekleriyle devam ederken 2014 yılında Veri Giriş Kontrol İşletmeni, Büro Memuru (Genel) ve Aşçı Yardımcısı meslekleri yer almaktadır.

AÇIK İŞLER

En fazla açık iş[2] bulunan meslekler 2014 yılı (Ocak-Ağustos dönemi) ve 2013 yılı için benzerlik göstermektedir. Her iki yılda da en fazla açık iş alınan meslek Beden İşçisi (Genel) mesleğidir. Beden İşçisi (Temizlik) mesleği 2013 yılında 545 kişiyle en fazla açık iş alınan ikinci meslek iken 2014 yılında 772 kişiyle yine en fazla açık iş alınan ikinci meslektir. En fazla açık iş alınan üçüncü meslek ise 2013 yılında 539 kişiyle Makineci (Dikiş) mesleği iken 2014 yılında 313 kişiyle Güvenlik Görevlisi mesleği olmuştur.

Tablo 3. Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı, Karabük 2013 - 2014*

2013		2014*	
Meslek	**Açık İş Sayısı**	**Meslek**	**Açık İş Sayısı**
Beden İşçisi (Genel)	849	Beden İşçisi (Genel)	805
Beden İşçisi (Temizlik)	545	Beden İşçisi (Temizlik)	772
Makineci (Dikiş)	539	Güvenlik Görevlisi	313
Satış Danışmanı	199	Makineci (Dikiş)	261
Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	154	Şoför-Yük Taşıma	192
Güvenlik Görevlisi	138	Veri Giriş Kontrol İşletmeni	143
Şoför-Yük Taşıma	132	Satış Danışmanı	116
Ön Muhasebeci	117	Büro Memuru (Genel)	99
Veri Giriş Kontrol İşletmeni	113	Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	98
Garson (Servis Elemanı)	106	Garson (Servis Elemanı)	79
Büro Memuru (Genel)	90	Ön Muhasebeci	77
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	83	Aşçı Yardımcısı	60
Aşçı Yardımcısı	70	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	60
Çağrı Merkezi Görevlisi	69	Sıcak Haddeci-Çelik	56
Beden İşçisi (İnşaat)	67	Elektrikçi (Genel)	55
Diğer Meslekler	1931	Diğer Meslekler	1329
Toplam	**5202**	**Toplam**	**4515**

*Kaynak: İŞKUR *Ocak - Ağustos*

[2] **Açık İş:** Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

İŞE YERLEŞTİRMELER

2014 yılı verilerine göre İŞKUR tarafından yapılan işe yerleştirmeler[3] incelendiğinde bu sayıların açık iş sayılarıyla orantılı olduğu göze çarpmaktadır. En fazla işe yerleştirme 1.204 kişiyle Beden İşçisi (Genel) mesleğinde gerçekleştirilmiştir. Açık işlerin yüksek olduğu mesleklerle işe yerleştirmenin yüksek olduğu meslekler birbiriyle örtüşmektedir. 2014 yılında Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (Temizlik), Güvenlik Görevlisi, Veri Giriş Kontrol İşletmeni, Şoför-Yük Taşıma ve Büro Memuru (Genel) mesleklerinde yapılan işe yerleştirmelerin, 2013 yılı işe yerleştirme verilerin göre neredeyse 2 katına çıktığı görülmektedir.

Tablo 4. Mesleklere Göre İşe Yerleştirme, Karabük, 2013 - 2014*

2013		2014*	
Meslek	**İşe Yerleştirme**	**Meslek**	**İşe Yerleştirme**
Beden İşçisi (Genel)	603	Beden İşçisi (Genel)	1204
Makineci (Dikiş)	438	Beden İşçisi (Temizlik)	709
Beden İşçisi (Temizlik)	343	Güvenlik Görevlisi	322
Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	125	Veri Giriş Kontrol İşletmeni	164
Güvenlik Görevlisi	114	Şoför-Yük Taşıma	160
Satış Danışmanı	93	Makineci (Dikiş)	134
Veri Giriş Kontrol İşletmeni	91	Büro Memuru (Genel)	81
Çağrı Merkezi Görevlisi	69	İtfaiyeci	55
Şoför-Yük Taşıma	65	Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	38
Beden İşçisi (İnşaat)	55	Çocuk Gelişim Elemanı	33
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	52	Satış Danışmanı	30
Kalite Kontrolcü-Tekstil	46	Sıcak Haddeci-Çelik	30
Ön Muhasebeci	43	Ön Muhasebeci	26
Ütücü	43	Müşteri Hizmetleri Görevlisi	25
Büro Memuru (Genel)	37	Ütücü	23
Diğer Meslekler	1039	Diğer Meslekler	530
Toplam	**3256**	**Toplam**	**3564**

*Kaynak: İŞKUR *Ocak - Ağustos*

[3] **İşe Yerleştirme:** İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ

Türkiye İş Kurumu istihdamın korunması, artırılması, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesi ile işsizliğin azaltılmasına yardımcı olmak amacıyla işgücü yetiştirme ve uyum hizmetleri yürütmektedir. Bu etkinlikler, "Kuruma kayıtlı işsizlerin iş piyasası ihtiyaçları doğrultusunda istihdam edilebilirliklerinin arttırılarak; iş bulmalarının kolaylaştırılmasına, işe yerleştirilmesine ve kendi işlerini kurmalarının sağlanmasına yönelik girişimcilik, meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimlerini, rehberlik ve danışmanlık hizmetlerini, toplum yararına çalışma programları ile çalışan işgücüne ilişkin eğitim seminerlerini" kapsamaktadır

Tablo 5. Kurs ve Kursiyer Göstergeleri, Karabük, 2014*

Kurs Türü	2014*			
	Açılan Kurs Sayısı	Katılan Kursiyer Sayısı		
		Erkek	Kadın	Toplam
İşbaşı Eğitim Programı (İEP)	144	104	200	304
MEK / İstihdam Garantisiz	5	55	44	99
Engelli Kursu / Komisyon Kaynaklı	3	10	11	21
Girişimcilik Eğitim Programı	3	44	38	82
MEK / İstihdam Garantili	3	15	55	70
MEK / Özel Politika	2	15	17	32
Çalışanların Mesleki Eğitimi	0	0	0	0
Engelli Kursu / Kurum Kaynaklı	0	0	0	0
Eski Hükümlü Kursu / Kurum Kaynaklı	0	0	0	0
GAP II / İEP	0	0	0	0
Hükümlü Kursu / Komisyon Kaynaklı	0	0	0	0
Hükümlü Kursu / Kurum Kaynaklı	0	0	0	0
UMEM Projesi / İEP	0	0	0	0
UMEM Projesi / MEK	0	0	0	0
Genel Toplam	**160**	**243**	**365**	**608**

*Kaynak: İŞKUR *Ocak - Ağustos*

Karabük Çalışma ve İş Kurumu tarafından 2014 yılının ilk 8 ayında düzenlenen kurslar incelendiğinde toplam 160 kurs programı açılmış olup bu kurslardan 243 erkek 365 kadın olmak üzere toplam 608 kişi faydalanmıştır. Kurs sayısının ve toplam kursiyer sayısının en fazla olduğu kurs programı türünün İşbaşı Eğitim Programı olduğu tespit edilmiştir. İşbaşı Eğitim Programı'nda toplam 144 kurs açılmış olup 104 erkek 200 kadın olmak üzere toplam 304 kişi faydalanmıştır.

İŞSİZLİK ÖDENEĞİ

Geriye dönük 3 yıl içinde prim sayısı gününe bakılarak yeterli gün sayısına ulaşan ve işten çıkarılan kişilere İşsizlik Ödeneği Fonundan belirli sürelerde İşsizlik Ödeneği verildiği bilinmektedir. 2014 yılında işsizlik ödeneğinden toplam 791 kişi faydalanmıştır. İşsizlik ödeneğinden en fazla yararlananlar kişiler sırasıyla Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (Temizlik) ve Satış Danışmanı mesleklerinde çalışmış kişilerdir.

Tablo 6. Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneği Hak Edenler, Karabük, 2014*

2014*	
Meslekler	**İşsizlik Ödeneği Hak Edenler**
Beden İşçisi (Genel)	87
Beden İşçisi (Temizlik)	42
Satış Danışmanı	25
Büro Memuru (Genel)	25
Şoför-Yük Taşıma	25
Muhasebeci	22
Ön Muhasebeci	17
Yangın İlk Müdahale İşçisi	17
Aşçı	16
Garson (Servis Elemanı)	16
Kasiyer	14
Aşçı Yardımcısı	14
Sekreter	13
Hemşire	12
Beden İşçisi (İnşaat)	10
Diğer Meslekler	436
Genel Toplam	**791**

*Kaynak: İŞKUR *Ocak - Ağustos*

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hane halkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın

önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2014 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 12 Mayıs – 27 Haziran 2014 tarihleri arasında Türkiye genelinde 110.509 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 4" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 30 Haziran 2015 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Alan çalışması Türkiye İstatistik Kurumu ile birlikte tespit edilen Karabük'teki özel sektörde faal olan 10+ istihdamlı işyerlerinde gerçekleştirilmiştir. Uluslararası sektörel ve mesleki sınıflandırmalar kullanılarak yapılan araştırmada Karabük'te tam sayım yöntemi ile çalışılmıştır. Yani Karabük ilindeki 10+ istihdamlı özel sektör işyerlerinin tamamı ziyaret edilmiştir. Toplamda 458 işyeri bizzat ziyaret edilmiş, bu işyerlerinin 403 tanesine ise işyeri bilgi formu uygulanmıştır.

[4] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

İŞYERLERİ ve MEVCUT İSTİHDAM

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dâhil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

İŞYERİ VERİLERİ

İPTA 2014 kapsamında Türkiye genelinde 110.509 iş yerine ait veriler derlenmiş olup, Karabük ilinde ise toplam 403 iş yerine ait veriler derlenmiştir. Karabük genelinde görüşülen iş yerlerinden 103 tanesi 1-9 aralığında çalışana sahipken, 10 kişi ve üstü çalışana sahip iş yeri sayısı 300'dür. Araştırma kapsamına 10 kişi ve üstü çalışana sahip iş yerleri girmekle beraber, uygulama aşamasında bu tür iş yeri olduğu belirtildiği için ziyaret edilen 103 iş yerinin zaman içerisinde eleman sayısında düşüş yaşanmış, bu iş yerlerinin 1-9 kişi aralığına dönüştüğü tespit edilmiştir. Buna göre önceden 10 ve üstü çalışana sahip iş yerlerinin sayılarında zamanla %25,5 oranında bir azalma olduğunu söyleyebiliriz.

Tablo 7. Sektörlere Göre İşyeri Sayıları, Karabük, 2014

Sektörler	Genel Toplam
Toptan ve Perakende Ticaret	26,0%
İnşaat	23,3%
İmalat	22,6%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	9,1%
Ulaştırma ve Depolama	5,9%
Eğitim	3,4%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	2,2%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	2,0%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	1,7%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	1,2%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	0,7%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	0,7%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	0,2%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	0,2%
Gayrimenkul Faaliyetleri	0,2%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	0,2%
Genel Toplam	**100%**

Kaynak: 2014 İPTA

Karabük ilinde gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Talep Araştırması'nda elde edilen verilerden bir gurubu da görüşülen iş yerlerinin faaliyet gösterdikleri sektörlerdir, işyerleri ağırlık olarak Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat ve İmalat sektöründe faaliyet göstermektedirler.

Tablo 8. İşyeri Özellikleri, Karabük, 2014

İşyeri Özellikleri	Sayı	Oran
İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyeri Sayısı ve Oranı	233	57,2%
İŞKUR'dan Eleman Talebi Olan İşyeri Sayısı ve Oranı	220	54,0%
Devletten Herhangi Bir Teşvik Alan İşyeri Sayısı ve Oranı	126	31,0%
İhracat Yapan Firma Sayısı ve Oranı	44	10,9%
Yabancı Ortaklığı Olan Firma Sayısı ve Oranı	3	0,7%
Kreş İmkânı Olan İşyeri Sayısı ve Oranı	4	1,0%
Servis İmkânı Olan İşyeri Sayısı ve Oranı	153	37,5%
Eğitim Düzenleyen İşyeri Sayısı ve Oranı	4	1,0%
Kısmi Çalışma Yapan İşyeri Sayısı ve Oranı	62	15,1%
Teşvik Alan Firma Sayısı ve Oranı	126	31,0%
Teşvik Alıp İŞKUR Hizmetinden Faydalanan Firma Sayısı ve Oranı	103	25,3%
10+ İstihdamlı İşyeri Sayısı ve Oranı	300	73,6%

Kaynak: 2014 İPTA

Araştırma kapsamında görüşülen işyerleri arasından İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyeri oranı %57,2, İŞKUR'dan eleman talebi olan işyeri sayısı oranı %54,0 iken teşvik alıp İŞKUR hizmetlerinden faydalanan firma sayısı %25,3'tür. Yabancı Ortaklığı Olan Firma Sayısı, Kreş İmkânı Olan işyeri ve Eğitim Düzenleyen İşyeri Sayısı oranlarının ise %1 ve altında olduğu görülmektedir.

Grafik 2. İşyeri Özelliklerinin Karşılaştırılması, Karabük ve Türkiye, 2014

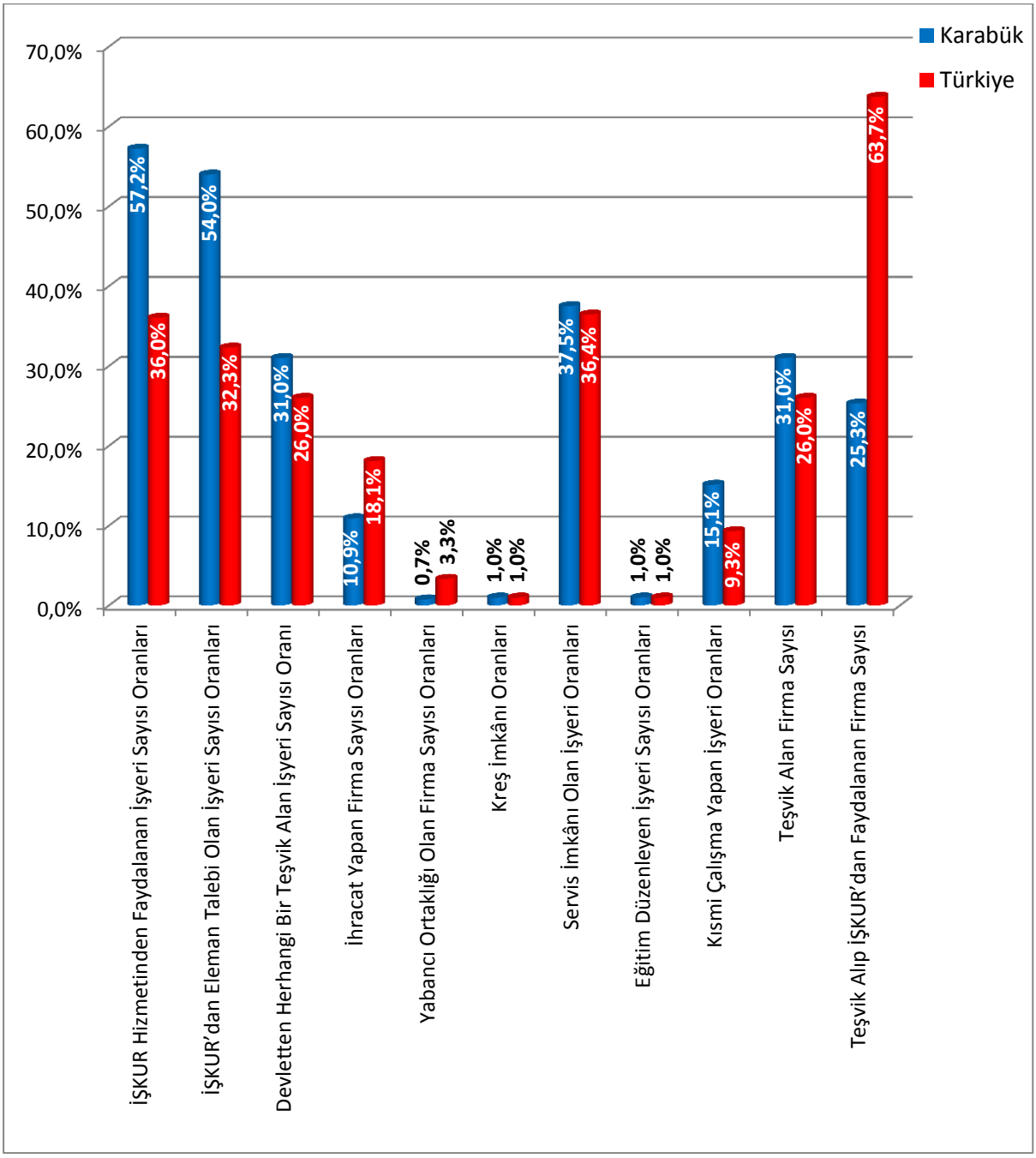

Kaynak: 2014 İPTA

Grafik 2'de Karabük ilindeki işyerleri ile Türkiye genelindeki işyerleriyle özellikleri bakımından karşılaştırılmıştır. İl genelindeki işyerlerinin İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Sayısı Oranları, İŞKUR'dan Eleman Talebi Olan İşyeri Sayısı Oranları, Devletten Herhangi Bir Teşvik Alan İşyeri Sayısı Oranı, Teşvik Alan Firma Sayısı, Servis İmkânı Olan İşyeri Sayısı Oranları ve Kısmi Çalışma Yapan İşyeri Oranları bakımından Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu görülmektedir.

Tablo 9. Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyeri Sayıları, Karabük, 2014

Sektörler	İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyeri Sayısı	İşyeri Sayısı	Oran
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	32	37	86%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	6	8	75%
İmalat	67	92	73%
Eğitim	8	14	57%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	4	7	57%
Toptan ve Perakende Ticaret	60	106	57%
Ulaştırma ve Depolama	12	24	50%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	2	5	40%
İnşaat	35	95	37%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	3	9	33%
Genel Toplam	**229**	**397**	**58%**

Kaynak: 2014 İPTA

Sektörel olarak İŞKUR hizmetlerinden faydalanan iş yerleri incelendiğinde konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörünün %86'lık oranda ilk sırada olduğu görülmektedir. Genel olarak baktığımızda Karabük'teki her 10 iş yerinden 6 'sının İŞKUR hizmetlerinden faydalandığını söyleyebiliriz.

Grafik 3. İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Sektörel Dağılımının Karşılaştırılması, Karabük ve Türkiye, 2014

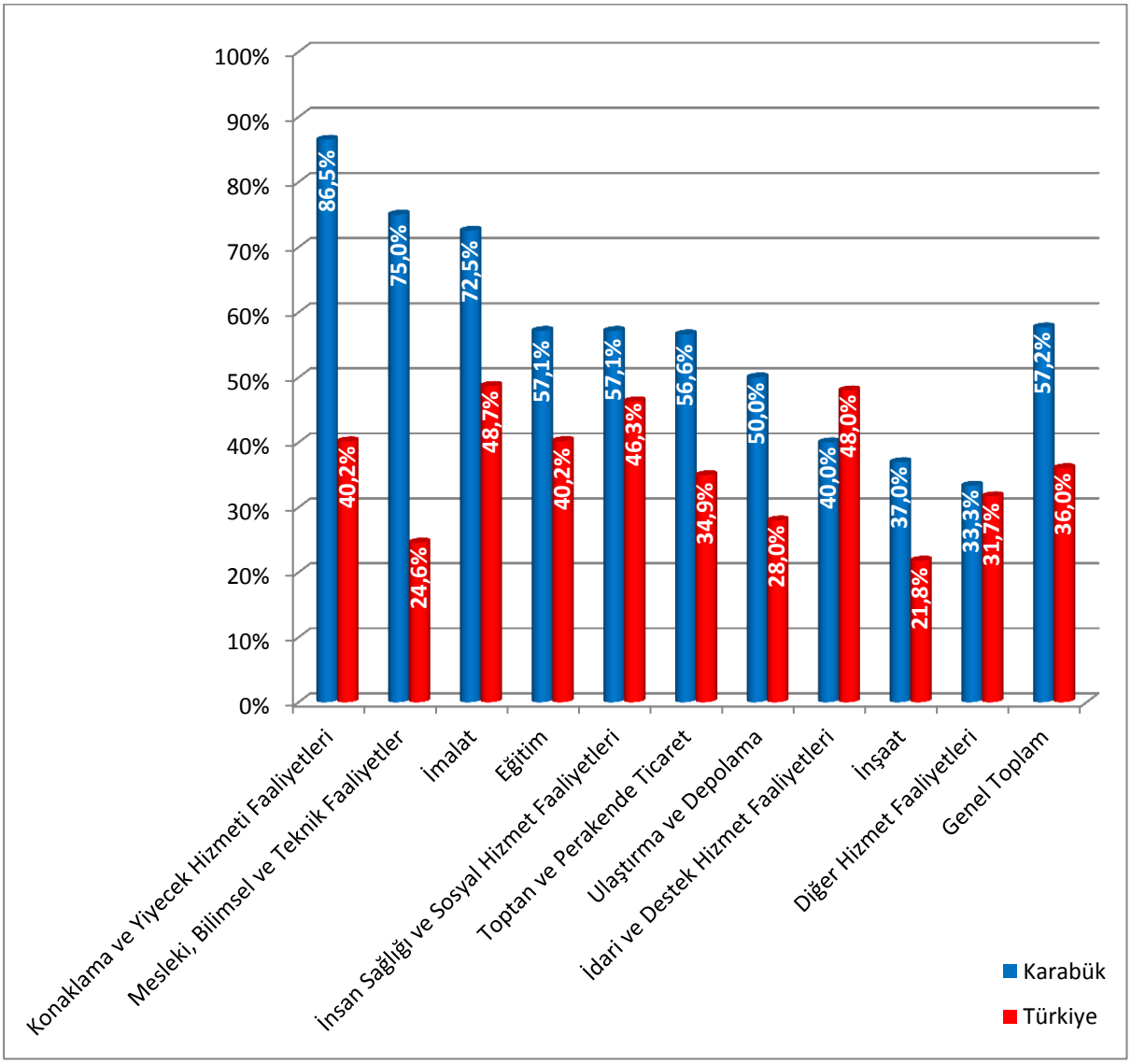

Kaynak: 2014 İPTA

Yukardaki grafikte Karabük ilindeki işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları Türkiye genelindeki işyerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörel bazda karşılaştırılmıştır. İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörü hariç diğer tüm sektörlerdeki işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu görülmektedir.

Tablo 10. Sektörlere Göre İhracat Yapan İşyeri Sayısı ve Oranı, Karabük, 2014

Sektörler	İşyeri Sayısı	İhracat Yapan İşyeri Sayısı	Oran
İmalat	92	33	36,3%
Toptan ve Perakende Ticaret	106	6	5,7%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	3	2	66,7%
Ulaştırma ve Depolama	24	1	4,2%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	37	1	2,7%
Eğitim	14	1	7,1%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	1	0	0,0%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	1	0	0,0%
İnşaat	95	0	0,0%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	3	0	0,0%
Gayrimenkul Faaliyetleri	1	0	0,0%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	8	0	0,0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	5	0	0,0%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	7	0	0,0%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	1	0	0,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	9	0	0,0%
Genel Toplam	**407**	**44**	**10,9%**

Kaynak: 2014 İPTA

İhracat yapan işyeri oranın en yüksek olduğu sektör %66,7'lik oranla Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörüdür. İmalat sektöründe ihracat yapan işyeri oranı %36,3 iken eğitim sektöründe %7,1'dir.

Tablo 11. Kuruluş Yıllarına Göre İşyerlerinin Sektörel Dağılım Oranları, Karabük, 2014, %

Sektörler	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+	Genel Toplam
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	0	1,9	0	0	0	1,9	0,7
İmalat	19,7	13,2	21,4	37,0	31,4	31,0	22,6
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	0,9	0	0	0	0	0	0,2
İnşaat	38,4	28,0	20,1	15,6	9,6	2,0	23,3
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	0,9	0	0	0	0	0	0,2
Toptan ve Perakende Ticaret	16,7	24,3	35,8	23,7	46,6	26,8	26,0
Ulaştırma ve Depolama	2,8	7,5	6,5	8,6	3,1	7,7	5,9
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	10,2	8,4	11,4	10,8	3,1	7,7	9,1
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	0	0	0	0	0	5,7	0,7
Gayrimenkul Faaliyetleri	0,9	0	0	0	0	0	0,2
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	4,6	1,9	0	2,2	0	0	2,0
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0,9	2,8	1,6	0	0	0	1,2
Eğitim	0,9	3,7	1,6	2,2	6,2	9,6	3,4
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	1,9	4,7	0	0	0	0	1,7
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	0	0	0	0	0	1,9	0,2
Diğer Hizmet Faaliyetleri	0,9	3,7	1,6	0	0	5,7	2,2

Kaynak: 2014 İPTA

Kuruluş yıllarına göre işyerlerinin sektörel dağılım oranlarına bakacak olursak, 0-4 ve 5-9 yaş aralığındaki işyerlerinin en yüksek oranda faaliyet gösterdikleri sektör inşaat sektörüdür. Yaş aralığı 10-14 olan işyerlerinin en yüksek oranda faaliyet gösterdikleri sektör Toptan ve Perakende Ticaret sektörü olup 15-19 ve 20-24 yaş aralığındaki işyerlerinin en yüksek oranda faaliyet gösterdikleri sektör İmalat sektörüdür. Yine 25 yaşından büyük olan işyerinin en yüksek oranda faaliyet gösterdikleri sektör de İmalat sektörüdür.

MEVCUT İSTİHDAM

Tablo 12. Sektörlere Göre Çalışan Sayısı Oranları, Karabük, 2014

Sektörler	Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı Oranı
İmalat	9189	53,9%
İnşaat	2615	15,3%
Toptan ve Perakende Ticaret	1865	10,9%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	796	4,7%
Ulaştırma ve Depolama	630	3,7%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	506	3,0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	357	2,1%
Eğitim	341	2,0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	321	1,9%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	168	1,0%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	80	0,5%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	67	0,4%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	48	0,3%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	32	0,2%
Gayrimenkul Faaliyetleri	13	0,1%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	7	0%
Genel Toplam	**17035**	**100%**

Kaynak: 2014 İPTA

Karabük ilinde toplam 17.035 çalışanın sektörlere göre dağılımına bakacak olursak imalat sektörü %53,9'luk oranda çalışan sayısı bakımından ilk sırada gelmektedir. İmalat sektörünü %15,3'lük oranda İnşaat sektörü izlerken Toptan ve Perakende Ticaret sektörünün payı %10,9'dur.

Tablo 13. Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayısı, Karabük,2014

Sektörler	Çalışan Sayısı	İşveren Sayısı	Ortalama Çalışan Sayısı
İmalat	9189	92	100
İnşaat	2615	95	28
Toptan ve Perakende Ticaret	1865	106	18
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	796	37	22
Ulaştırma ve Depolama	630	24	26
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	506	7	72
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	357	5	71
Eğitim	341	14	24
Diğer Hizmet Faaliyetleri	321	9	36
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	168	8	21
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	80	3	27
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	67	1	67
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	48	1	48
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	32	3	11
Gayrimenkul Faaliyetleri	13	1	13
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	7	1	7
Genel Toplam	**17035**	**407**	**42**

Kaynak: 2014 İPTA

Ortalama çalışan sayısı, sektördeki çalışan sayısının aynı sektördeki işveren sayısına bölümü sonucunda elde edilen veridir. Ortalama çalışan sayısının en fazla olduğu ilk üç sektör sırasıyla; İmalat, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ve İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörleridir.

Grafik 4. Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayılarının Karşılaştırılması, Karabük ve Türkiye, 2014

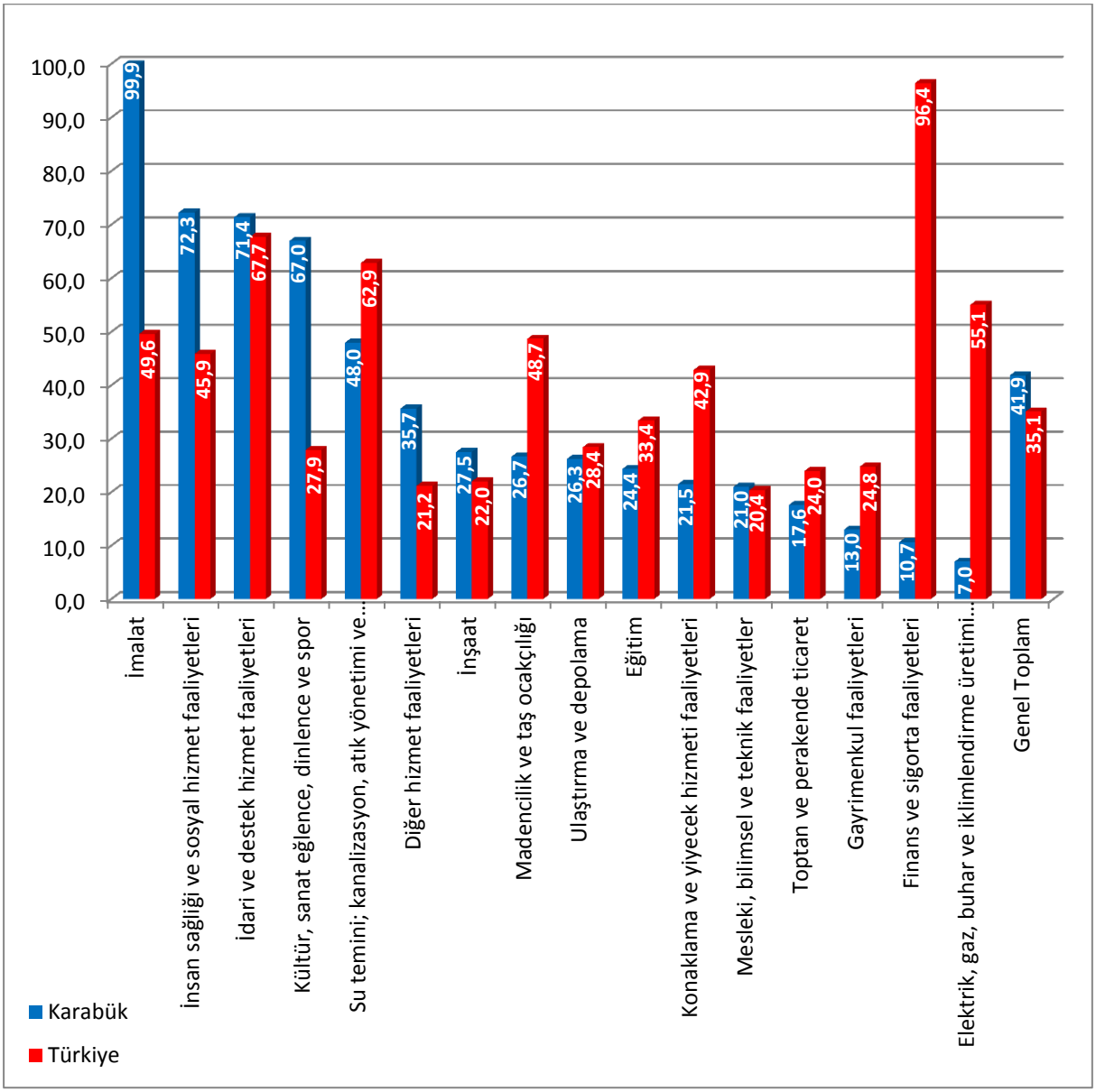

Kaynak: 2014 İPTA

Grafik 4'e göre Karabük ilinde İmalat, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor, Diğer Hizmet Faaliyetleri, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri ile İnşaat sektörlerindeki ortalama çalışan sayısı Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu görülmektedir.

Tablo 14. Çalışanların Cinsiyete göre Sektörel Dağılım Oranları, Karabük, 2014

Sektörler	Erkek Çalışan Sayısı	Kadın Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Oranı	Kadın Çalışan Oranı
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	68	12	80	85,0%	15,0%
İmalat	7557	1632	9189	82,2%	17,8%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	7	0	7	100%	0%
İnşaat	2478	136	2615	94,8%	5,2%
Su Temini; Kanalizasyon Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	40	8	48	83,3%	16,7%
Toptan ve Perakende Ticaret	1602	263	1865	85,9%	14,1%
Ulaştırma ve Depolama	601	29	630	95,4%	4,6%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	492	304	796	61,8%	38,2%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	17	15	32	53,1%	46,9%
Gayrimenkul Faaliyetleri	11	2	13	84,6%	15,4%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	135	33	168	80,4%	19,6%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	297	60	357	83,2%	16,8%
Eğitim	170	171	341	49,9%	50,1%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	197	309	506	38,9%	61,1%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	58	9	67	86,6%	13,4%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	242	79	321	75,4%	24,6%
Genel Toplam	**13972**	**3062**	**17035**	**82,0%**	**18,0%**

Kaynak: 2014 İPTA

İşteki durum ve istihdamın sektörel dağılımı cinsiyete göre farklılık göstermektedir. Sektörlere göre çalışanların cinsiyet dağılımına bakıldığında çalışanlar içinde erkeklerin ağırlığının en fazla olduğu ilk üç sektör sırasıyla; Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Ulaştırma ve Depolama ve İnşaat sektörleridir. Çalışanların kadın ağırlıklı olduğu tek sektörün ise İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü olduğu görülmektedir.

Tablo 15. Çalışanların Meslek Gruplarına Göre ve Cinsiyete Göre Dağılım Oranları, Karabük, 2014

Sektörler	Erkek Çalışan Sayısı	Kadın Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Oranı	Kadın Çalışan Oranı
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	4165	290	4455	93,5%	6,5%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	1273	147	1420	89,7%	10,3%
Yöneticiler	242	34	276	87,6%	12,4%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	4197	875	5072	82,7%	17,3%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	42	12	54	77,7%	22,3%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1434	493	1926	74,4%	25,6%
Hizmet ve Satış Elemanları	1340	473	1813	73,9%	26,1%
Profesyonel Meslek Mensupları	820	438	1258	65,2%	34,8%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	459	299	759	60,5%	39,5%
Genel Toplam	**13972**	**3062**	**17035**	**82,0%**	**18,0%**

Kaynak: 2014 İPTA

Meslek gruplarına göre çalışanların cinsiyet ağırlıklarında erkeklerin tüm meslek gruplarında kadınlardan fazla olduğu görülmektedir. Cinsiyet durumuna göre çalışanların büyük kısmını erkeklerin oluşturduğu meslek gruplarının başında % 93,5'lik pay ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu gelmektedir. Bu meslek grubundaki toplam çalışanın % 6,5'i ise kadındır. Bu meslek grubunu Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları izlemektedir. Bu meslek grubuna ait çalışanların % 89,7'si erkek % 10,3'ü kadındır. Üçüncü sırada ise Yöneticiler meslek grubu gelmektedir. Bu meslekte çalışanların ise % 87,6'sı erkek % 12,4'ü kadındır. Meslek grupları içerisinde kadın ağırlığının en yoğun olduğu meslek grubu %39,5'lik oranla Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar gelmektedir.

Grafik 5. Meslek Gruplarına Göre Erkek-Kadın Oranları, Karabük. 2014

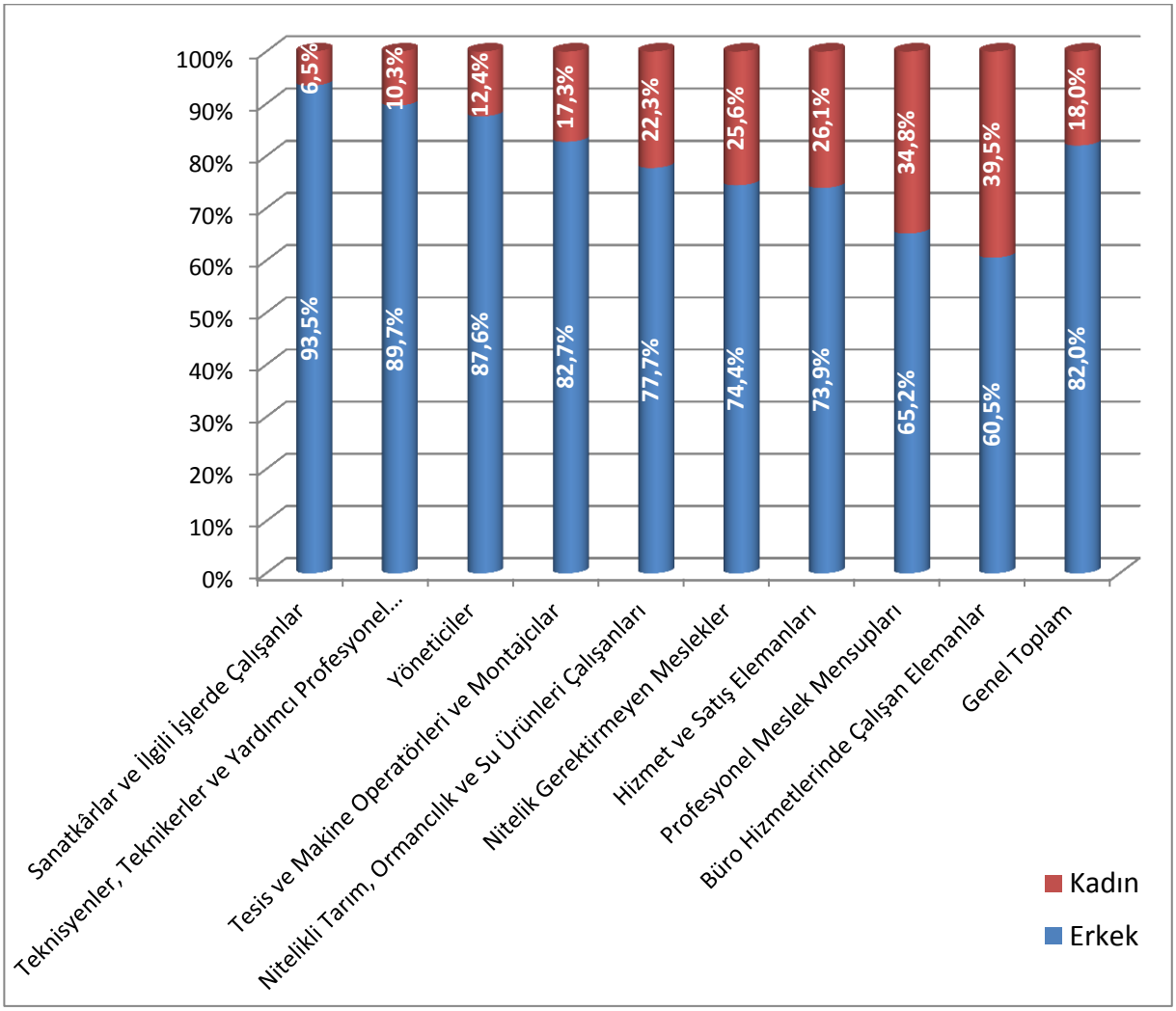

Kaynak: 2014 İPTA

Karabük'te ana meslek gruplarında çalışanların cinsiyetlere göre dağılımına baktığımızda istihdam edilen kadınların en fazla bulunduğu meslek grupları sırasıyla; büro hizmetinde çalışan elemanlar, profesyonel meslek mensupları ile hizmet ve satış elemanlarıdır. Erkek çalışanların en fazla bulunduğu meslek grupları; sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar, teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları ve yöneticilerdir. Grafik 5'de dikkat çeken bir başka nokta ise nitelik gerektirmeyen mesleklerde erkek çalışanların daha ağırlıklı olduğudur.

Tablo 16. Cinsiyete göre En Çok Çalışılan Meslekler, Karabük, 2014

Genel	Erkek	Kadın
Makineci (Dikiş)	Sıcak Haddeci-Çelik	Makineci (Dikiş)
Sıcak Haddeci-Çelik	Şoför-Yük Taşıma	Temizlik Görevlisi
Şoför-Yük Taşıma	Makine Bakımcı	Büro Memuru (Genel)
Makine Bakımcı	Proses İşçisi	Ortacı/Ayakçı (Tekstil)
Proses İşçisi	Makineci (Dikiş)	Satış Danışmanı
Temizlik Görevlisi	Beden İşçisi (İnşaat)	Kesimhane İşçisi
Beden İşçisi (İnşaat)	Çelik Konstrüksiyon İşçisi	Muhasebeci
Garson (Servis Elemanı)	Hadde İşçisi	Kalite Kontrolcü-Tekstil
Çelik Konstrüksiyon İşçisi	Diğer Ustabaşı/Postabaşılar	Bulaşıkçı (Stevard)
Satış Danışmanı	Soğuk Haddeci-Çelik	Aşçı

Kaynak: 2014 İPTA

Tablo 16'da mesleklerin cinsiyete göre dağılımına baktığımızda erkeklerin en çok çalıştığı ilk 5 mesleğin Sıcak Haddeci-Çelik, Şoför-Yük Taşıma, Makine Bakımcı, Proses İşçisi ve Makineci (Dikiş) meslekleri olduğu görülmektedir. Kadınların en çok çalıştığı ilk 5 mesleğin ise Makineci (Dikiş), Temizlik Görevlisi, Büro Memuru (Genel), Ortacı/Ayakçı (Tekstil) ve Satış Danışmanı meslekleri olduğu anlaşılmaktadır.

AÇIK İŞ VERİLERİ

Karabük İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında açık iş araştırmanın saha uygulaması sürecinde ziyaret edilen işyerlerinde işverenlerin "fiilen" ihtiyaç duydukları meslekleri ifade etmektedir. Açık iş yaratılmış, dolu olmayan veya yakında boşalacak olan pozisyonları tanımlar. Karabük İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında ise Karabük ilinde işyerlerine yapılan ziyaretler neticesinde, referans dönemi (12 Mayıs – 27 Haziran 2014) esas alınmak üzere, var olduğu öğrenilen açık iş sayısı 399'dur.

İPTA 2014 kapsamında Karabük ili genelinde ziyaret edilen 403 iş yerinin %27,0'ı (110) açık iş talebinde bulunmuş olup, bu iş yerlerinde 399 adet açık iş alınmıştır. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe yer alan işletmelerin %71,4'ü açık iş ilanı vererek bu oranlamada ilk sıradadır. Bu sektörü %38,5 ile İmalat, %37,5 ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörü izlemektedir. Finans ve sigorta faaliyetleri sektörü, Madencilik ve Taş Ocakçılığı ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe yer alan işletmeler de ziyaret edilmiş ancak bu işletmelerden açık iş alınamamıştır.

Araştırmaya cevap veren işyerleri itibariyle en fazla açık iş imalat sanayindedir. Karabük ilinde 10'dan fazla çalışanı olan özel sektör işyerlerinde hem işyeri sayısı hem de çalışanlar itibariyle lokomotif sektör imalat sektörüdür. Bu husus açık işlerde de kendini göstermekte ve en fazla açık işin olduğu sektör de imalat sektörüdür.

Tablo 17. Sektörlere Göre Açık İş Oranı, Karabük, 2014

Sektörler	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı 2014	Açık İş Oranı 2013
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	9	2,3%	5,1%	5,8%
Toptan ve Perakende Ticaret	73	18,6%	3,8%	5,8%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	16	4,1%	3,1%	1,1%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	23	5,9%	2,8%	-
İmalat	212	54,2%	2,3%	2,5%
Ulaştırma ve Depolama	12	3,1%	1,9%	3,4%
İnşaat	43	11,1%	1,6%	2,9%
Eğitim	3	0,8%	0,9%	2,8%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0	0%	0%	0,2%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	0	0%	0%	1,8%
Genel Toplam	**399**	**100%**	**2,3%**	**2,9%**

Kaynak: 2014 İPTA

Karabük genelinde açık iş oranı[5] %2,3'tür. Bir başka deyişle her 100 kişilik kadronun 98' i dolu, 2'i doldurulmaya hazırdır. Sektörlere göre bakıldığında Karabük' te en fazla açık iş oranı bulunan sektör Mesleki ve Bilimsel Faaliyetler sektörüdür. Bu sektörü Toptan ve Perakende Ticaret ve İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörleri izlemektedir. Açık iş oranı en yüksek olan sektörler, 2013 yılında yapılan araştırma sonuçlarından elde edilen verilerle paralellik göstermekle beraber, 2014 yılında ilgili sektörlerdeki açık iş oranlarında geçen seneye göre düşüş yaşandığını söyleyebiliriz.

Açık işlerin dağılımında ise Karabük'te ilk sırayı yine İmalat sektörü almaktadır. Yani her 100 kişilik açık işin 54'ü İmalat sektöründedir. İmalat sektörünü Toptan ve Perakende Ticaret sektörü izlemektedir. Her 100 kişilik açık işin 19' u Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir.

Açık iş dağılımında en az paya sahip olan sektör ise Eğitim sektörüdür. Bu sektördeki açık iş oranı %0,9'dur. Ayrıca İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörleri hiç açık iş bildirmemiştir.

Tablo 18. Cinsiyete Göre Açık İş Oranı, Karabük, 2014

Cinsiyet	Toplam Açık İş Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı	Açık İş Oranı
Kadın	67	3062	2,1%
Erkek	182	13972	1,3%
Genel Toplam	**399**	**17035**	**2,3%**

Kaynak: 2014 İPTA

İl genelinde 399 açık iş bulunmakta olup açık iş oranı %2,3 olarak görülmektedir. Cinsiyete göre baktığımızda ise açık iş oranı kadınlarda %2,1 iken erkeklerde %1,3 olduğu görülmektedir.

[5] **Açık İş Oranı:** Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır.

Tablo 19. Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı, Karabük, 2014

Sektörler	Toplam İşveren Sayısı	Açık İş Veren İşveren Sayısı	Açık İş Verme Oranı
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	7	5	71,4%
İmalat	92	35	38,5%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	8	3	37,5%
Toptan ve Perakende Ticaret	106	33	31,1%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	37	11	29,7%
Ulaştırma ve Depolama	24	5	20,8%
İnşaat	95	15	16,3%
Eğitim	14	1	7,1%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	3	0	0%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	1	0	0%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	3	0	0%
Gayrimenkul Faaliyetleri	1	0	0%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	5	0	0%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	1	0	0%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	9	0	0%
Genel Toplam	**406**	**109**	**26,8%**

Kaynak: 2014 İPTA

İl Genelinde açık iş verme oranı[6] en yüksek olan sektörler sırasıyla İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, İmalat ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleridir. Açık iş talebinde bulunan işveren sayısının en fazla olduğu sektör ise 35 işverenle İmalat sektörüdür. Toplam 406 işveren arasından 109 işveren açık iş vermiş olup açık iş verme oranı %26,8 olduğu görülmektedir.

[6] **Açık İş Verme Oranı:** Açık İş Veren İşveren Sayısının toplam işveren sayısına bölünmesi ile elde edilen bir orandır.

Tablo 20. Sektörlere ve İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranı, Karabük, 2014, %

Sektörler	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+	Genel Toplam
İmalat	47,6	29	53,8	29,4	30	37,5	38,5
İnşaat	12,5	21	8,3	28,6	33,3	0	16,3
Toptan ve Perakende Ticareti	38,9	19	27,3	54,5	26,7	35,7	31,1
Ulaştırma ve Depolama	0	25	0	0	0	75,0	20,8
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	27,3	33	14,3	40	0	50	29,7
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	60	0	-	0	-	-	37,5
Eğitim	0	25	0	0	0	0	7,1
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	50	80	-	-	-	-	71,4
Genel Toplam	**28,2**	**24**	**24,6**	**32,6**	**25,0**	**30,8**	**27,0**

Kaynak: 2014 İPTA

Araştırma kapsamında derlenen açık iş oranlarının iş yerlerinin yaşında göre sıralaması yapıldığında, 15-19 yaş aralığındaki iş yerlerin 32,6'lık yüzdeyle en fazla açık iş verme oranına sahip olduğu görülmektedir.

Tablo 21. Sektörlere Göre Arama Kanallarının Dağılımı, Karabük, 2014

Sektörler	İŞKUR Aracılığı İle	Gazete İlan vb	Akraba Eş-Dost	İnternet Sosyal Medya
İmalat	96,2%	22,4%	94,3%	16,2%
Elektrik, Gaz, Buhar, İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	100%	0%	0%	0%
İnşaat	54,8%	7,1%	83,3%	4,8%
Toptan ve Perakende Ticaret	78,1%	13,7%	78,1%	5,5%
Ulaştırma ve Depolama	66,7%	0%	50%	33,3%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	95,7%	8,7%	82,6%	4,3%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	100%	0%	66,7%	33,3%
Eğitim	0%	100%	0%	0%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	18,8%	50%	43,8%	68,8%
Genel Toplam	**83,8%**	**18,5%**	**83,1%**	**14,9%**

Kaynak: 2014 İPTA

İşletmelerin açık iş arama kanallarından hangi düzeyde yararlandıklarına bakılacak olursa, Tablo 21'de görüldüğü gibi %83,8'i İŞKUR aracılığı ile, %83,1'si akraba-eş-dost, %18,5'si gazete- ilan ve %14,9'u internet-sosyal medya aracılığı ile açık iş taleplerini karşılamaya çalışmaktadır.

İl genelindeki işletmeler tarafından en çok tercih edilen arama kanalı İŞKUR olmakla beraber, %83,8'lik payla tercih edilen ikinci arama kanalı olan Akraba-Eş-Dost aracılığıyla eleman temin etme yöntemi ile açık işlerin karşılanmasında geleneksel yöntemlerin devam ettiğinin göstergesidir.

Tablo 22. Açık İşlerin Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı, Karabük, 2014

Sektörler	Kadın	Erkek	Fark Etmez	Genel Toplam	Kadın	Erkek	Fark Etmez
İmalat	44	88	80	212	21,0%	41,4%	37,6%
Elektrik, Gaz, Buhar, İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	0	6	1	7	0%	85,7%	14,3%
İnşaat	5	30	8	43	11,9%	69,0%	19,0%
Toptan ve Perakende Ticaret	8	34	31	73	11,0%	46,6%	42,5%
Ulaştırma ve Depolama	0	11	1	12	0%	91,7%	8,3%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	6	10	7	23	26,1%	43,5%	30,4%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	0	3	6	9	0%	33,3%	66,7%
Eğitim	0	0	3	3	0%	0%	100%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	3	0	13	16	18,8%	0%	81,3%
Genel Toplam	**67**	**182**	**150**	**399**	**16,7%**	**45,6%**	**37,7%**

Kaynak: 2014 İPTA

Açık işlerin sektörlere ve cinsiyete göre dağılımını incelediğimizde, her iki cinsiyette de, Karabük'te en fazla açık iş olan sektörler sıralamasında ilk sırayı İmalat sektörünün, ikinci sırayı ise Toptan ve Perakende Ticareti sektörünün aldığını görmekteyiz. Üçüncü sırada ise erkekler için İnşaat, kadınlarda için ise Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri yer almaktadır. İl genelindeki 399 açık işin %45,6'sında erkekler tercih edilirken %16,7'sinde kadınların tercih edildiği anlaşılmış olup cinsiyet bildiğinin fark etmediği açık işlerin oranı ise %37,7'dir.

Tablo 23. Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranı, Karabük, 2014

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	2	54	0,5%	3,5%
Hizmet ve Satış Elemanları	59	1813	14,8%	3,2%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	143	5072	35,7%	2,7%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	49	1926	12,2%	2,5%
Profesyonel Meslek Mensupları	31	1258	7,8%	2,4%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	80	4455	20%	1,8%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	24	1420	6,1%	1,7%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	11	759	2,8%	1,4%
Yöneticiler	0	276	0%	0%
Genel Toplam	**399**	**17035**	**100%**	**2,3%**

Kaynak: 2014 İPTA

Ana meslek grupları itibariyle Karabük'te açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubu %3,5 ile Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanlarıdır. Bu meslek grubunu sırasıyla %3,2'lik oranla Hizmet ve Satış Elemanları, %2,7'lik oranla da Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu izlemiştir. Açık iş dağılımında[7] ise ilk üç sırada yer alan meslek gruplarının ise sırasıyla Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, Hizmet ve Satış Elemanları ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler olduğu görülmektedir.

[7] **Açık İş Dağılımı**: Açık iş sayısının toplam açık iş sayısına bölünmesi ile elde edilen bir orandır.

Tablo 24. Açık İşlerin Meslek Grubuna ve Cinsiyete Göre Dağılımı, Karabük, 2014

Meslek Grupları	Kadın	Erkek	Fark Etmez	Genel Toplam	Kadın	Erkek	Fark Etmez
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	4	4	3	11	36,3%	36,1%	27,6%
Hizmet ve Satış Elemanları	7	19	33	59	11,8%	32,3%	55,9%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	7	23	18	49	14,5%	48,1%	37,4%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0	0	2	2	0%	0%	100%
Profesyonel Meslek Mensupları	1	5	25	31	3,2%	16,3%	80,5%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	12	64	4	80	15,2%	79,8%	5,0%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	2	18	4	24	8,3%	75,1%	16,7%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	33	48	61	143	23,4%	34,0%	42,6%
Genel Toplam	**67**	**182**	**150**	**399**	**16,7%**	**45,6%**	**37,7%**

Kaynak: 2014 İPTA

Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımına baktığımızda en çok talebin Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğunu görüyoruz. Bu meslek grubunda yer alan 143 açık işin 33'ünde kadın çalışan, 48'inde erkek çalışan tercih edilirken 61 tanesinde cinsiyet bilgisinin fark etmediği belirtilmiştir.

Tablo 25. Mesleklere Göre Açık İş Dağılımı, Karabük, 2014

Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Dağılımı
Makineci (Dikiş)	78	19,5%
Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	16	4,1%
Satış Danışmanı	16	4,0%
Elektrikçi (Genel)	13	3,3%
Beden İşçisi-Bina İnşaatı	12	3,1%
Sıcak Haddeci-Çelik	12	3,0%
Garson (Servis Elemanı)	11	2,8%
Deri Konfeksiyon Makinecisi	10	2,5%
Ütücü	10	2,5%
Kalite Kontrolcü-Tekstil	10	2,5%
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	9	2,3%
Şoför-Yük Taşıma	9	2,3%
Reyon Görevlisi	9	2,3%
Beden İşçisi (Genel)	7	1,8%
Ön Muhasebeci	6	1,5%
Aşçı	6	1,5%
Mobilya Montaj İşçisi	6	1,5%
Kasiyer	6	1,5%
Temizlik Görevlisi	5	1,3%
Tornacı (Torna Tezgâhı İşçisi)	5	1,3%
Diğer	141	35,4%
Toplam	**399**	**100%**

Kaynak: 2014 İPTA

Karabük'te en fazla açık iş 78 açık işle makineci (dikiş) mesleğinde olup toplam açık işlerin %19,5'ini oluşturmaktadır. İkinci sırada %4,1'lük oranla yine aynı sektörde yer alan Ortacı/Ayakçı (Tekstil) mesleği gelmektedir. Satış Danışmanı mesleği ise %4,0'lık oranla açık işler arasında üçüncü sırada yer almaktadır.

Tablo 26. Açık İşlerin Mesleklere ve Cinsiyete Göre Dağılımı, Karabük, 2014

Meslekler	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Elektrikçi (Genel)	0	13	0%	7,2%
Beden İşçisi-Bina İnşaatı	0	12	0%	6,8%
Sıcak Haddeci-Çelik	0	12	0%	6,7%
Ütücü	0	10	0%	5,6%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	0	9	0%	5,0%
Şoför-Yük Taşıma	0	9	0%	5,0%
Beden İşçisi (Genel)	0	6	0%	3,3%
Mobilya Montaj İşçisi	0	6	0%	3,3%
Garson (Servis Elemanı)	0	5	0%	2,7%
Aşçı	0	4	0%	2,2%
Tornacı (Torna Tezgâhı İşçisi)	0	3	0%	1,7%
Satış Danışmanı	2	1	3,0%	0,5%
Makineci (Dikiş)	30	0	45,5%	0%
Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	1	0	1,5%	0%
Deri Konfeksiyon Makinecisi	0	0	0%	0%
Kalite Kontrolcü-Tekstil	10	0	15,2%	0%
Reyon Görevlisi	1	0	1,5%	0%
Ön Muhasebeci	4	0	6,1%	0%
Kasiyer	3	0	4,5%	0%
Temizlik Görevlisi	3	0	4,6%	0%
Genel Toplam	**67**	**182**	**100%**	**100%**

Kaynak: 2014 İPTA

İl genelinde açık işlerin mesleklere ve cinsiyete göre dağılımını incelersek Tablo 26'ya göre en fazla kadın çalışan talebinde bulunulan meslek makineci (dikiş), en fazla erkek çalışan talebinde bulunulan mesleğin ise elektrikçi (genel) mesleği olduğu görülmektedir.

Tablo 27. Mesleklerin Becerilere Göre Dağılımı, Karabük, 2014, %

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fazla Mesaiye Kalabilme	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	İş Ahlakına Sahip Olma	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Seyahat Edebilme Esnekliği	Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki / Teknik Bilgi ve Tecrübe
Makineci (Dikiş)	1,3	88,3	92,2	20,8	79,2	72,7	1,3	0	0	39,0	79,2	0	84,4
Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	0	0	62,5	0	62,5	100	0	0	0	31,3	37,5	0	6,3
Satış Danışmanı	25,0	12,5	25,0	18,8	87,5	31,3	12,5	100	12,5	18,8	87,5	6,3	18,8
Sıcak Haddeci-Çelik	0	0	58,3	0	0	58,3	0	0	0	0	75,0	0	25,0
Garson (Servis Elemanı)	18,2	54,5	63,6	36,4	72,7	54,5	0	27,3	0	45,5	81,8	27,3	81,8
Deri Konfeksiyon Makinecisi	0	0	50	0	100	100	0	0	0	50	100	0	0
Ütücü	0	100	100	0	100	100	0	0	0	0	100	0	100
Kalite Kontrolcü-Tekstil	0	100	100	0	100	100	0	0	0	0	100	0	100
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	0	22,2	22,2	0	0	88,9	0	0	0	0	88,9	0	66,5
Şoför-Yük Taşıma	0	0	66,9	0	22,0	33,2	0	0	22,0	22,0	22,0	0	66,2

Kaynak: 2014 İPTA

İşverenlerce açık işler için iş arayanlardan talep edilen ek beceriler incelendiğinde genel olarak fiziki ve bedensel yeterlilik, takım çalışması, yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe, iletişim ve ifade yeteneği, fazla mesaiye kalabilme ve iş ahlakına sahip olmak gibi becerilerin ön planda olduğu görmekteyiz.

Tablo 28. Mesleklere Göre Arama Kanallarının Dağılımı, Karabük, 2014

Meslekler	İŞKUR Aracılığı İle	Gazete İlan vb	Akraba Eş Dost	İnternet Sosyal Medya
Makineci (Dikiş)	97,4%	19,5%	100%	19,5%
Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	93,8%	0%	100%	0%
Satış Danışmanı	87,5%	6,3%	93,8%	12,5%
Sıcak Haddeci-Çelik	100%	16,7%	83,3%	0%
Garson (Servis Elemanı)	90,9%	9,1%	72,7%	0%
Kalite Kontrolcü-Tekstil	100%	100%	100%	0%
Ütücü	100%	100%	100%	0%
Deri Konfeksiyon Makinecisi	100%	0%	100%	0%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	100%	66,7%	100%	55,4%
Şoför-Yük Taşıma	89,0%	0%	66,8%	0%

Kaynak: 2014 İPTA

Yukarıdaki grafikte açık iş bulunan bazı mesleklerde İşgücü Piyasası Talep Araştırmasına katılan işyerlerinin talep ettiği elemanları karşılama yolları yer almaktadır. İşverenler açık iş bulunan meslekler için birden fazla arama kanalını kullanarak eleman ihtiyacını karşılayabilmektedirler. Mesleklere göre açık işlerin yoğun olarak İŞKUR aracığıyla ve akraba-eş dost vasıtasıyla karşılanmakta olduğunu görmekteyiz.

Grafik 6. Eğitim Durumuna Göre Açık İş Dağılımı, Karabük, 2014

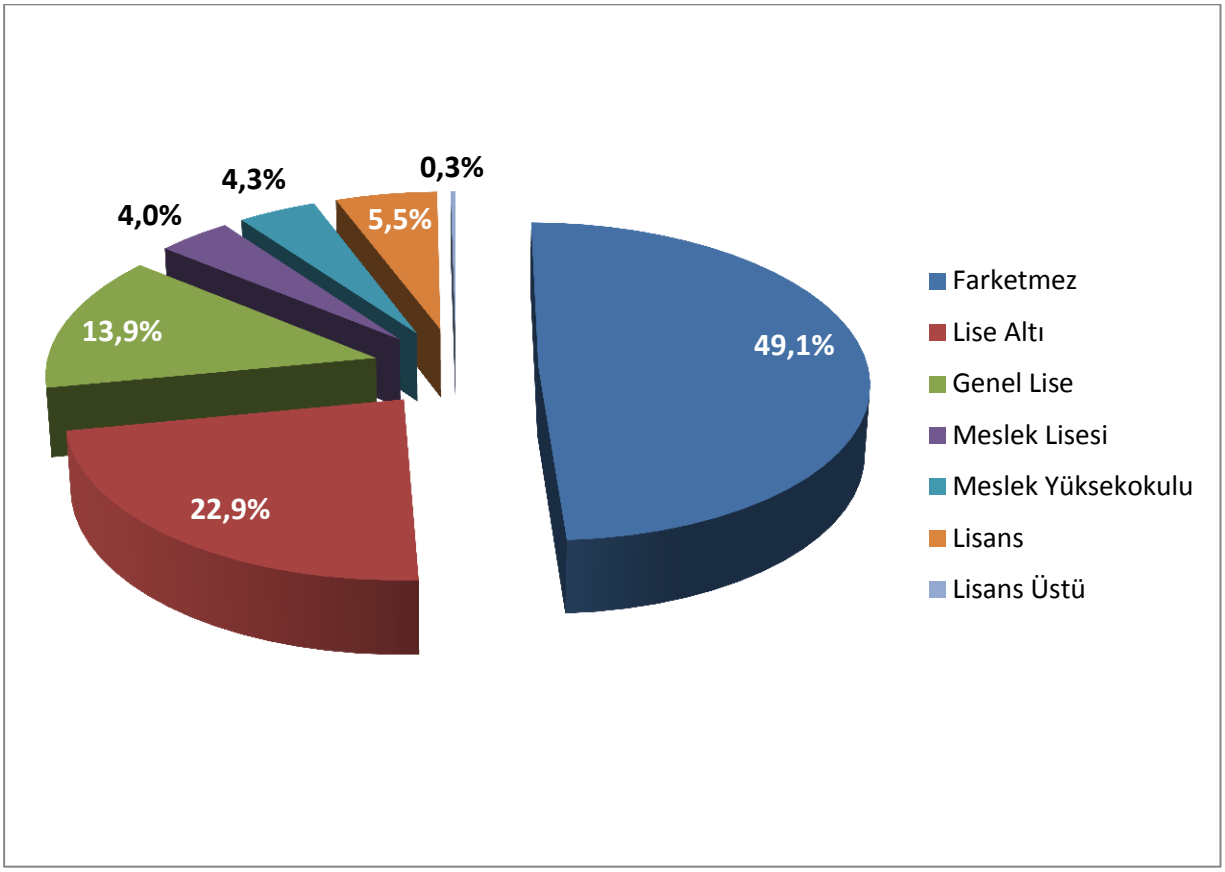

Kaynak: 2014 İPTA

Araştırma kapsamında işverenlere açık işlerinde talep ettikleri eğitim düzeyleri sorulduğunda Karabük'teki işverenlerin büyük çoğu belli bir eğitim düzeyi aramadıklarını belirtmiştir. En çok talep edilen eğitim düzeyi "fark etmez", en az talep edilen eğitim düzeyi ise "lisans üstü" 'dür. Bu durum işgücü talebi olan işlerin, eğitim durumuna göre yapılabilirliği hakkında bir kalıbı ortaya koymaktadır ki, İPTA 2014 sonuçlarına göre işveren tarafından yapılacak işte, Karabük'te açık işgücü talepleri genelinde eğitim durumu önemsenen bir faktör değildir. Araştırma kapsamındaki işyerlerinin en fazla tercih ettiği bir diğer seçenek ise %22,9 ile "lise altı" seçeneğidir. En fazla açık iş verilen meslekler incelendiğinde eğitim düzeyi tercihinin gerekçesi anlaşılmaktadır. Karabük'te; makineci(dikiş), ortacı/ayakçı (tekstil), satış danışmanı gibi en fazla açık iş verilen meslekler çok özel bir eğitim düzeyini gerektirmediklerinden açık işlerde çoğunlukla fark etmez veya lise altı eğitim düzeyini tercih edilmesi son derece doğaldır.

Grafik 7. Eğitim Durumu ve Cinsiyete Göre Açık İş Dağılımı, Karabük, 2014

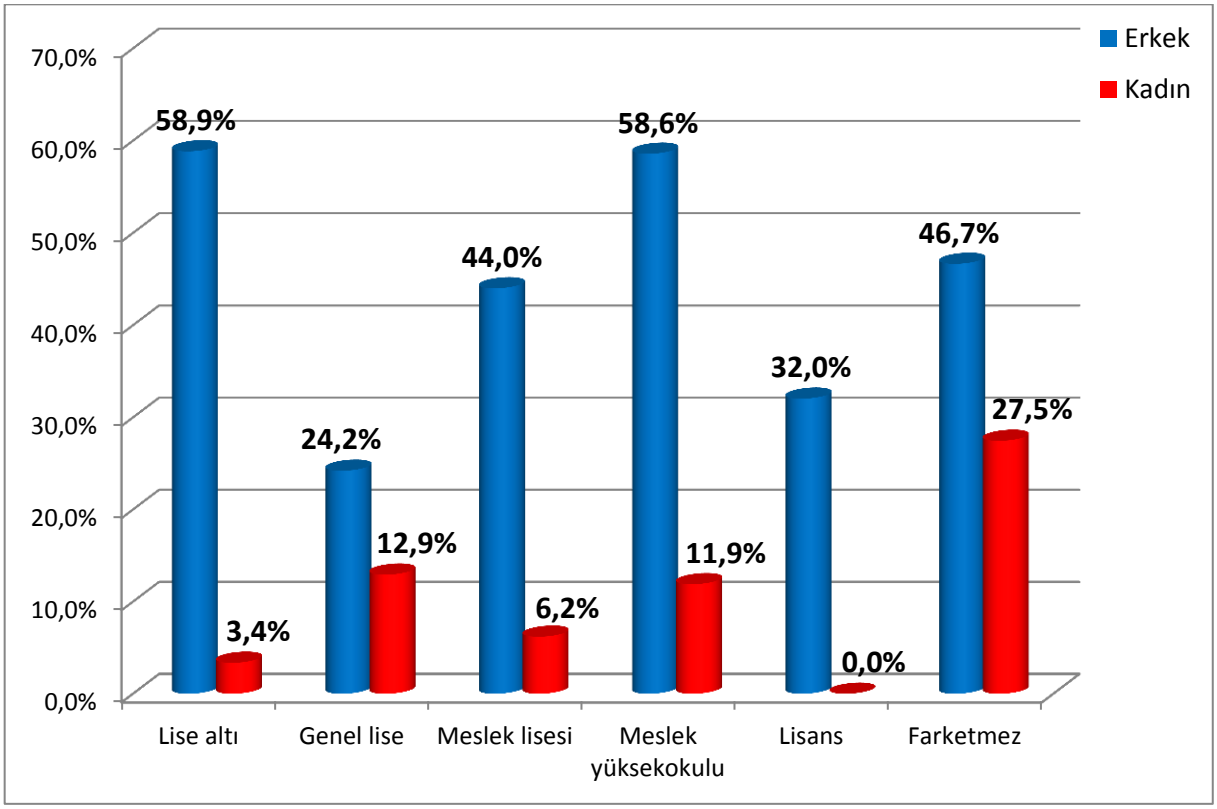

Kaynak: 2014 İPTA

Açık işlerin eğitim durumu ve cinsiyete göre dağılımında bakıldığında, erkekler için en fazla aranan eğitim durumunun lise altı olduğunu görülürken kadınlar için en fazla aranan eğitim durumunun genel lise olduğu görülmektedir. Ayrıca erkeklerde eğitim durumunun önemsenmediği açık işlerin oranı %46,7 iken kadınlarda bu oran %27,5'tir.

Tablo 29. Açık İşlerin Eğitim Durumunun Arama Kanallarına Göre Dağılımı, Karabük, 2014

	İŞKUR Aracılığı İle	Gazete - İlan vb	Akraba - Eş Dost	İnternet - Sosyal Medya
Lise Altı	94,4%	15,5%	91,1%	38,8%
Genel Lise	86,9%	9,2%	74,0%	3,7%
Meslek Lisesi	31,4%	43,4%	50,4%	62,2%
Meslek Yüksekokulu	88,1%	5,9%	53,0%	5,9%
Lisans	59,2%	13,6%	50%	36,2%
Lisans Üstü	0%	100%	0%	0%
Farketmez	84,9%	20,8%	91,2%	1,6%
Genel Toplam	**83,8%**	**18,5%**	**83,1%**	**14,9%**

Kaynak: 2014 İPTA

Açık işlerin eğitim durumunun arama kanallarına göre dağılımına bakacak olursak, lise altı, genel lise, meslek yüksekokulu ve lisans mezunları için en yoğun kullanılan arama kanalının İŞKUR olduğu görülmektedir. En çok kullanılan arama kanalı Lisansüstü mezunları için gazete-ilan vb. iken meslek lisesi mezunları için ise en çok kullanılan arama kanalının internet-sosyal medya olduğu anlaşılmaktadır. Eğitim durumunun önemsenmediği açık işlerin ise %91,2'lik oranla akraba – eş dost vasıtasıyla geleneksel yöntemlerle karşılanmaya çalışıldığı anlaşılmaktadır.

Grafik 8. Açık İşlerin Becerilere Göre Dağılımı, Karabük, 2014

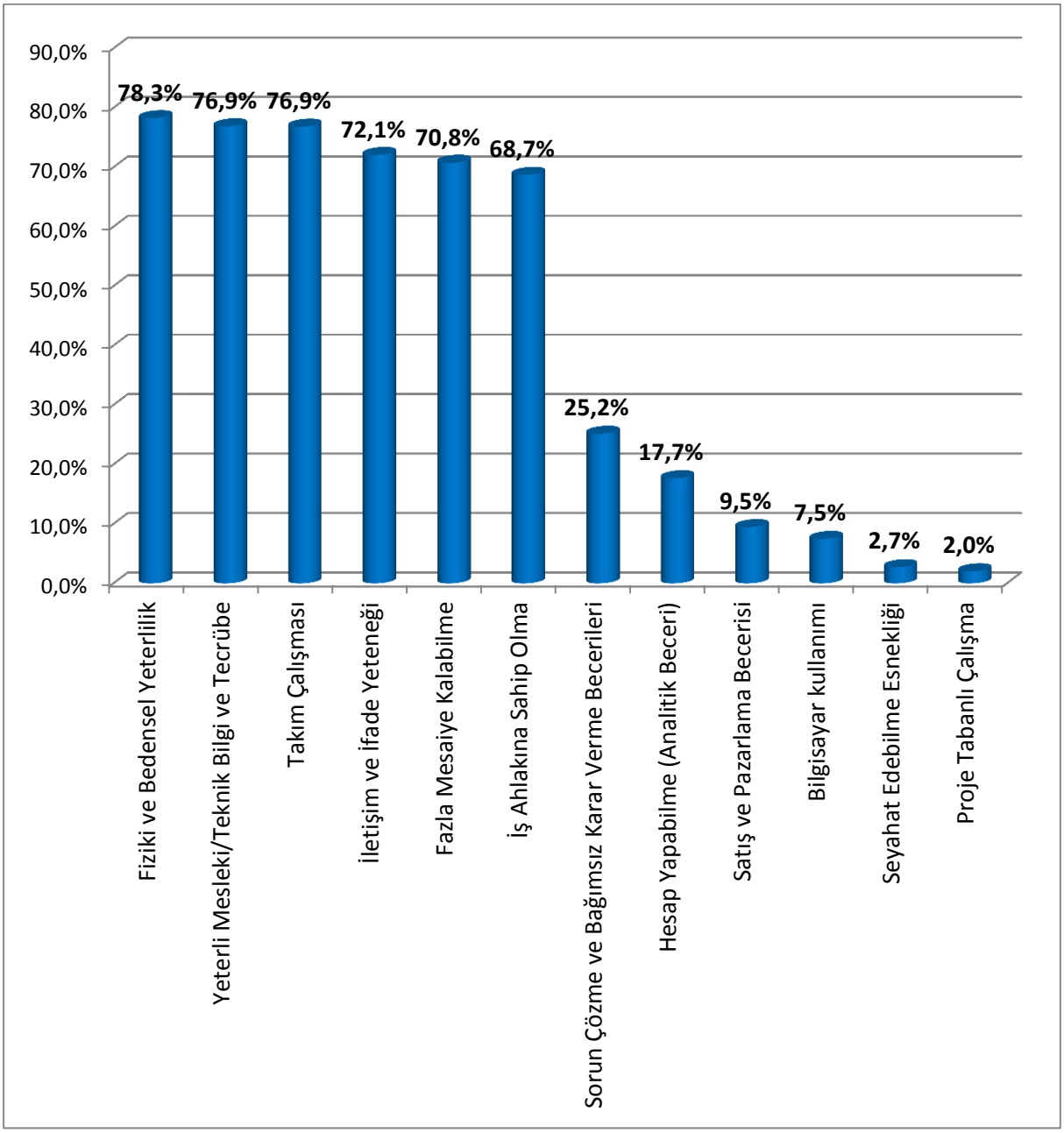

Kaynak: 2014 İPTA

Açık iş bulunan mesleklerde istenen becerilerin oranlarına bakıldığında; açık işlerin %78,3'ünde fiziki ve bedensel yeterlilik, %76,9'unda mesleğe ilişkin yeterli bilgi ve takım çalışması, %72,1'inde iletişim ve ifade yeteneği, %70,8'lik bölümünde fazla mesaiye kalabilme ve %68,7'sinde iş ahlakına sahip olma becerileri talep edilmektedir. Buna ek olarak açık işlerde en az tercih edilen beceriler ise %2,0'la proje tabanlı çalışma ve %2,7'lik oranla seyahat edebilme esnekliği becerilerdir. Bu sonuç bize bir kez daha mesleki eğitimin önemini ortaya koymaktadır. Fiziki ve bedensel yeterlilik becerisinde oluşan yüksek oranın nitelik gerektirmeyen mesleklerde aranan özellik olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Beden İşçisi (Genel), Temizlik Görevlisi ve Beden İşçisi (İnşaat) gibi açık işlerin fazla olduğu mesleklerde bu beceri düzeyi istenmektedir.

Grafik 9. Beceriler ve Cinsiyete Göre Açık İş Dağılımı, Karabük, 2014

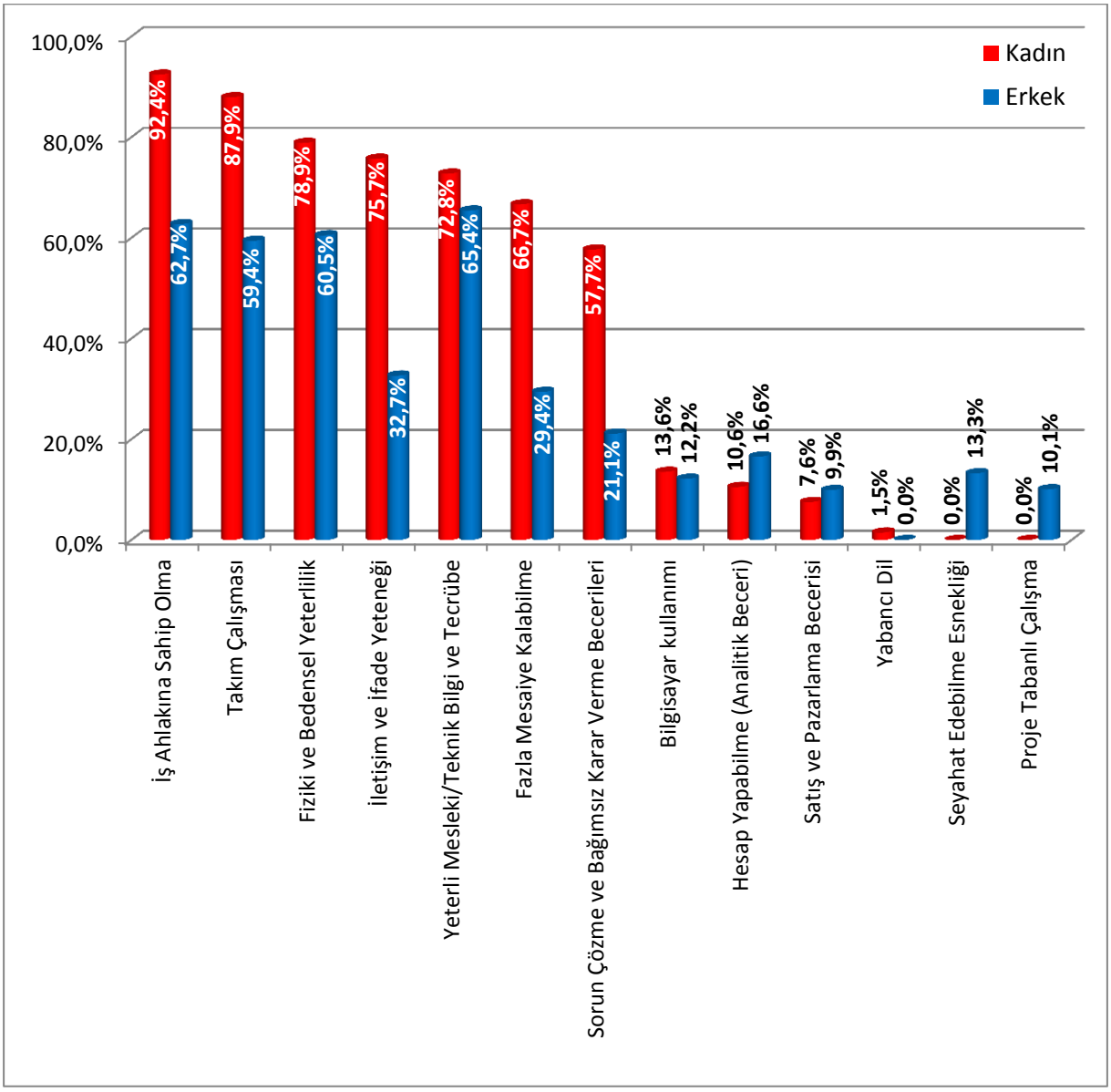

Kaynak: 2014 İPTA

İl genelinde yapılan araştırma kapsamındaki işletmelere 2014 yılı içerisinde açık iş bulunan mesleklerde hangi becerileri aradıkları sorulmuştur. Derlenen verilere göre kadınlar ve erkekler için aranılan beceriler büyük oranda paralellik göstermektedir.

Kadınlarda en fazla aranılan beceriler sırasıyla %92,4 ile iş ahlakına sahip olma, %87,9 ile takım çalışması ve %78,9 ile fiziki ve bedensel yeterliliktir. Erkeklerde en fazla aranılan beceriler ise %65,4 ile yeterli mesleki / teknik bilgi ve tecrübe, %62,7 ile iş ahlakına sahip olma ve %60,5 ile fiziki ve bedensel yeterliliktir. Yabancı dil, seyahat edebilme esnekliği, satış ve pazarlama becerisi ile proje tabanlı çalışma her iki cinsiyet içinde en az aranan becerilerdir.

Tablo 30. Eğitim Durumunun Becerilere Göre Dağılımı, Karabük, 2014

Beceriler	Lise Altı	Genel Lise	Meslek Lisesi	Meslek Yüksekokulu	Lisans	Lisans Üstü	Fark Etmez	Genel Toplam
Bilgisayar kullanımı	0%	22,1%	87,4%	94,0%	72,8%	0%	2,6%	15,9%
Fazla Mesaiye Kalabilme	43,4%	18,4%	87,4%	41,0%	54,5%	0%	46,1%	43,5%
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	70,7%	48,3%	93,6%	46,9%	54,5%	0%	68,4%	65,3%
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	5,4%	23,9%	68,6%	70,5%	54,5%	0%	16,0%	21,2%
İletişim ve İfade Yeteneği	34,6%	49,8%	87,2%	58,8%	54,5%	0%	54,9%	50,8%
İş Ahlakına Sahip Olma	70,7%	57,5%	87,4%	94,1%	77,1%	100%	62,7%	67,1%
Proje Tabanlı Çalışma	7,8%	9,2%	0%	11,7%	86,4%	100%	3,1%	10,1%
Satış ve Pazarlama Becerisi	9,8%	44,2%	0%	11,9%	27,2%	0%	6,2%	13,3%
Seyahat Edebilme Esnekliği	6,4%	9,2%	0%	23,4%	41,0%	0%	3,1%	7,6%
Sorun Çözme ve Bağımsız Karar Verme Becerileri	15,4%	16,8%	81,0%	47,3%	59,0%	100%	28,5%	28,6%
Takım Çalışması	64,2%	47,9%	87,2%	58,8%	95,3%	100%	69,4%	67,0%
Yabancı Dil	0%	5,5%	0%	0%	13,6%	0%	0,5%	1,8%
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	61,7%	33,5%	87,2%	88,3%	45,5%	0%	63,2%	59,7%

Kaynak: 2014 İPTA

Eğitim durumunun becerilere göre dağılımına bakacak olursak lise altı eğitim durumu için en fazla aranılan beceriler %70,7'lik oranla iş ahlakında sahip olma ve fiziksel ve bedensel yeterlilik becerileridir. Genel lise ve meslek yüksekokulu mezunlarında en fazla aranılan beceri %57,5'lik oranla iş ahlakına sahip olma becerisi olup, meslek lisesi mezunlarında en fazla aranılan fiziksel ve bedensel yeterlilik becerisidir. Lisans mezunlarında en fazla aranan beceri takım çalışması becerisi olup lisansüstü mezunlarında sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri, proje tabanlı çalışma, iş ahlakına sahip olma ve takım çalışması becerileri en fazla aranan becerilerdir. Eğitim durumunun önemsenmediği açık işlerde aranılan beceriler ise iş ahlakına sahip olma ve takım çalışmasıdır.

Grafik 10. Açık İş Arama Kanallarının Dağılımının Karşılaştırılması, Karabük 2013-2014

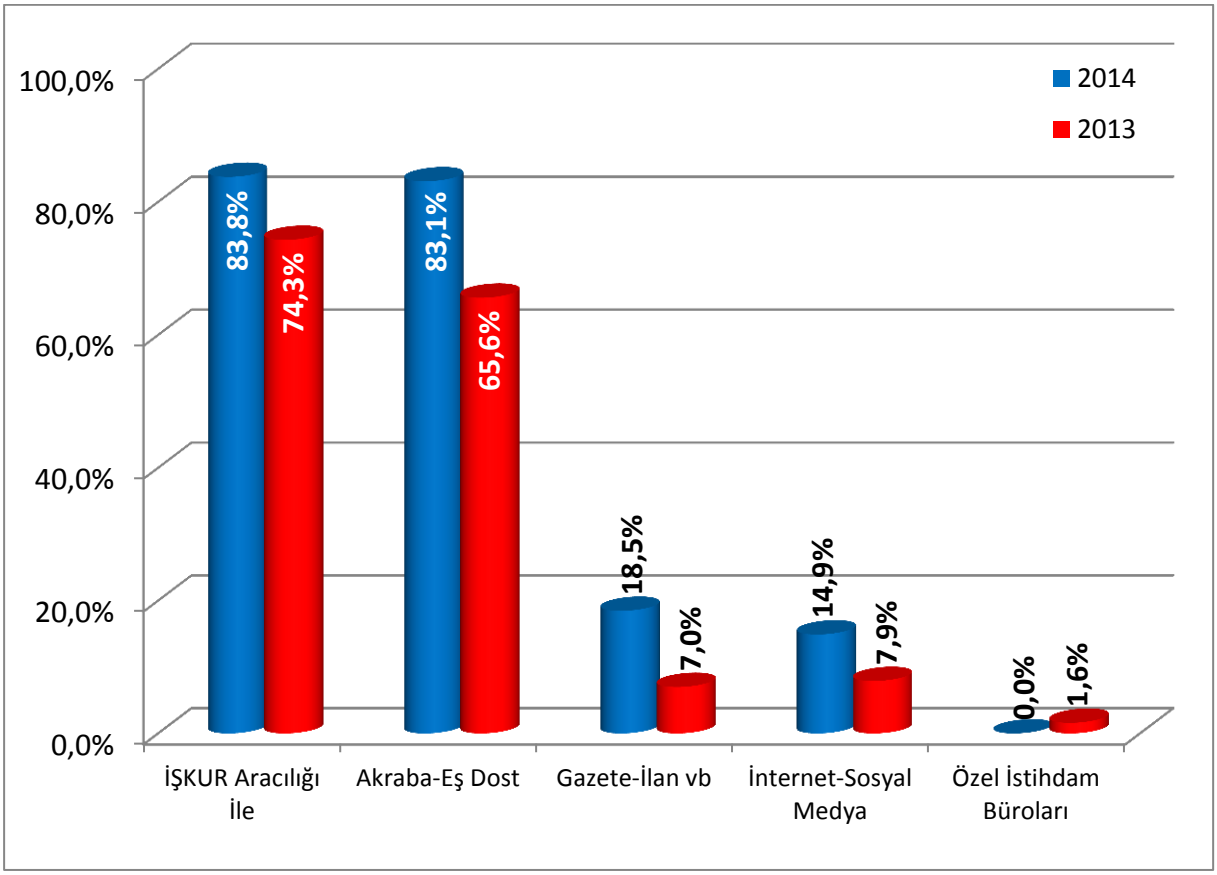

Kaynak: 2014 İPTA

İşverenler ile yapılan görüşmeler neticesinde elde edilen bilgilerden biriside açık işlerin temininde kullanılan arama kanallarıdır. 2014 yılında Karabük ilindeki işletmelerin açık iş arama kanallarından hangi düzeyde yararlandıklarına bakılacak olursa, yukarıdaki grafikte görüldüğü gibi %83,8'i İŞKUR, %83,1'i akraba-eş-dost %18,5'si gazete, %14,59'u internet-sosyal medya kanalıyla açık iş taleplerini karşılarken Özel İstihdam Bürolarının kullanılmadığını görmekteyiz.

En çok tercih edilen arama kanalı olan İŞKUR'un 2013 yılında %74,3 olan payının 2014 yılında %83,8'e çıktığını görmekteyiz. İŞKUR'un payında yaşanan artışta son yıllarda işverenlerle geliştirdiği diyalog, 6111 sayılı torba yasayla işverenlere sunulan istihdam ve teşvik paketleri, yüz yüze gerçekleştirilen işyeri ziyaretlerinin etkisi büyüktür. Ayrıca İş ve Meslek Danışmanlarımız işverenleri mevzuat çerçevesinde bilgilendirmeleri ve taleplerini karşılamalarına sistemli olarak yardımcı olmaktadır.

Tablo 31. Teşvikten Yararlanan İşyerlerinin Arama Kanalına Göre Dağılımı, Karabük, 2014

Arama Kanalı	Evet	Hayır	Genel Toplam
İŞKUR Aracılığı İle	78,4%	80,2%	79,5%
Gazete-İlan vb	19,1%	6,8%	11,7%
Akraba-Eş Dost	73,9%	73,2%	73,5%
İnternet-Sosyal Medya	16,9%	6,1%	10,4%

Kaynak: 2014 İPTA

İl genelinde araştırmaya cevap veren işyeri itibariyle işverenlere sunulan istihdam ve teşvik paketlerinden yararlanan işyerlerinin %78,4'ü İŞKUR , %73,9'u Akraba-Eş Dost ,%19,1'i gazete-ilan ve %16,9'u internet-sosyal medya aracılığıyla açık iş talebini karşılamayı tercih ettiği görülmektedir.

Tablo 32. İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı, Karabük, 2014

Arama Kanalları	Evet	Hayır	Genel Toplam	Evet	Hayır	Genel Toplam
İŞKUR Aracılığı İle	307	27	334	91,3%	43,4%	83,8%
Gazete-İlan vb	71	3	74	21,0%	4,8%	18,5%
Akraba-Eş Dost	279	53	331	82,9%	84,1%	83,1%
İnternet-Sosyal Medya	55	4	59	16,5%	6,5%	14,9%
Genel Toplam	**336**	**63**	**399**	**100%**	**100%**	**100%**

Kaynak: 2014 İPTA

İşverenler açık iş bulunan meslek için birden fazla arama kanalını kullanarak eleman ihtiyacını karşılayabilmektedirler. Yukarıda yer alan Tablo 32'e göre İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerleri arasından İŞKUR aracılığıyla açık iş talebini karşılamaya çalışan işyerlerinin oranı %91,3, akraba-eş dost aracılığıyla karşılamaya çalışan işyerlerinin oranı ise %82,9'dur. İşverenler genel itibari ile açık iş bulunan meslek için arama kanalı olarak akraba - eş dost ile İŞKUR hizmetlerini tercih etmiştir.

Tablo 33. İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan ve Açık İş Talebi Veren İşyerlerinin Arama Kanallarına Göre Açık İş Dağılımı, Karabük, 2014

Arama Kanalları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Dağılımı
İŞKUR Aracılığı İle	305	92,4%
Gazete-İlan vb	71	21,4%
Akraba-Eş Dost	275	83,2%
İnternet-Sosyal Medya	51	15,6%
Genel Toplam	**330**	**100%**

Kaynak: 2014 İPTA

Açık iş talebi veren ve İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerleri 92,4'lük yüzdeyle en fazla kullandıkları arama kanalının İŞKUR olduğunu görmekteyiz. İlgili işyerleri ikinci olarak 83,2'lik yüzdeyle akraba-eş dost arama kanalını kullanırken, 21,4'lük yüzdeyle gazete ilan, 15,6'lık yüzdeyle internet-sosyal medya arama kanalını tercih ettiği görülmektedir.

Tablo 34. İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranı, Karabük

İşyerinin Yaşı	Açık İş Veren İşveren Sayısı	İşveren Sayısı	Açık İş Verme Oranı
0 - 4	30	108	28,2%
5 - 9	25	107	23,6%
10 - 14	15	62	24,6%
15 - 19	15	46	32,6%
20 - 24	8	32	25,0%
25+	16	52	30,8%
Genel Toplam	**110**	**407**	**27,0%**

Kaynak: 2014 İPTA

İşyerlerinin yaşına göre açık iş verme oranlarını incelersek %32,6'yla en yüksek oranın 15-19 yaş aralığındaki işyerlerinden olduğu görülmektedir. Açık iş verme oranının en düşük olduğu işyerleri ise %23,6'yla 5-9 yaş aralığındaki işyerleridir.

Tablo 35. İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Oranı, Karabük, 2014

İşyerinin Yaşı	Toplam Açık İş Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı	Açık İş Oranı
0-4	129	2922	4,2%
5-9	87	3081	2,7%
10-14	40	1658	2,4%
15-19	87	2906	2,9%
20-24	18	1148	1,6%
25+	37	5319	0,7%
Genel Toplam	**399**	**17035**	**2,3%**

Kaynak: 2014 İPTA

Tablo 35'de işyerlerinin açık iş oranını incelediğimizde ise %4,2'lik oranda en yüksek açık iş oranının 0-4 yaş aralığındaki işyerlerinde olduğunu söyleyebiliriz. Yaş aralığı 0-4 olan işyerlerini, %2,7'lik oranla 10-14 yaş aralığındaki işyerleri ve %2,4'lük oranla 15-19 yaş aralığındaki işyerleri izlemektedir.

Tablo 36. Kreş ve Servis İmkânı Olan İşyerlerinin Açık İş Dağılımı, Karabük, 2014

Cinsiyet	Kreş ve Servis İmkanı Olan İşyerlerinin Açık İş Sayısı	Toplam Açık İş Sayısı	Kreş ve Servis İmkanı Olan İşyerlerinin Açık İş Dağılımı	Toplam Açık İş Dağılımı
Kadın	0	67	0%	16,7%
Erkek	5	182	25,0%	45,6%
Farketmez	15	150	75,0%	37,7%
Genel Toplam	**20**	**399**	**100%**	**100%**

Kaynak: 2014 İPTA

Araştırma kapsamında tespit edilen 399 açık işin 20 tanesi kreş ve servis imkânı olan işyerinden talep edilmiştir. Kreş ve servis imkânı olan işyerlerinden talep edilen 20 açık işin 5 tanesinde erkek çalışan aranıyorken 15 tanesinde cinsiyet bilgisinin önemli olmadığı anlaşılmaktadır. Kreş ve servis imkânı olan işyerlerinden alınan açık işlerde kadın çalışan talep edilmediği görülmektedir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde Türkiye genelinde %39,4 ile Karabük'te %34,4 ile İmalat sektörü başı çekmektedir. İkinci sıradaki sektör ise Türkiye'de %17,3'lük, Karabük'te %21,8'lik oranla Toptan ve Perakende Ticaret sektörüdür. Sıralamada üçüncü sektör Türkiye'de %12,1 ile Karabük'te %17,4'lük oranla İnşaat sektörüdür.

Tablo 37. TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılım Oranları, Karabük ve Türkiye, 2014

Sektörler	Karabük		Türkiye	
	Eleman Sayısı	Oran	Eleman Sayısı	Oran
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	3	0,4%	3295	1,2%
İmalat	233	34,4%	111361	39,4%
Elektrik, Gaz, Buhar, İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	6	0,9%	384	0,1%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faal.	1	0,1%	377	0,1%
İnşaat	118	17,4%	34347	12,1%
Toptan ve Perakende Ticaret	147	21,8%	48979	17,3%
Ulaştırma ve Depolama	21	3,1%	9957	3,5%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	76	11,3%	21918	7,8%
Bilgi ve İletişim	-	-	3631	1,3%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	-	-	1305	0,5%
Gayrimenkul Faaliyetleri	-	-	1452	0,5%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	26	3,9%	8630	3,1%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	10	1,5%	18839	6,7%
Eğitim	5	0,7%	4027	1,4%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	27	4,0%	7960	2,8%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	-	-	833	0,3%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	3	0,4%	5408	1,9%
Genel Toplam	**675**	**100%**	**282704**	**100%**

Kaynak: 2014 İPTA

Araştırma kapsamında, Karabük ilinde eleman temininde güçlük çektiğini bildiren sektörler ile Türkiye genelinde eleman temininde güçlük çektiğini bildiren sektörlerin benzerlik gösterdiği anlaşılmaktadır. Karabük ilinde ilk üç sırada yer alan sektörlerdeki işgücü ihtiyacı, toplam işgücü ihtiyacının % 73,6'sini oluştururken bu oran Türkiye genelinde %68,8'dir.

Tablo 38. TGÇM Eleman Sayısının Meslek Gruplarına Dağılım Oranı, Karabük, 2014

Meslek Grupları	TGÇM Eleman sayısı	Oran
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	236	34,9%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	187	27,7%
Hizmet ve Satış Elemanları	104	15,4%
Profesyonel Meslek Mensupları	53	7,9%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	40	6,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	24	3,6%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	19	2,8%
Yöneticiler	10	1,5%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	2	0,3%
Genel Toplam	**675**	**100%**

Kaynak: 2014 İPTA

Karabük ilinde temininde güçlük çekilen mesleklerin %78'ni Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grupları oluşturmaktadır.

Tablo 39. Meslek Gruplarına Göre TGÇM Eleman Sayısının Toplam Çalışan Sayısına Oranı, Karabük, 2014

Meslek Grupları	Toplam Çalışan Sayısı	TGÇM Eleman Sayısı	Oran
Hizmet ve Satış Elemanları	1813	104	5,7%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	4455	236	5,3%
Profesyonel Meslek Mensupları	1258	53	4,2%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	54	2	3,7%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	5072	187	3,7%
Yöneticiler	276	10	3,6%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yard. Profesyonel Meslek Mensupları	1420	40	2,8%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	759	19	2,5%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1926	24	1,2%
Genel Toplam	**17035**	**675**	**4,0%**

Kaynak: 2014 İPTA

Karabük il genelinde en fazla ihtiyaç duyulan meslek grubu 5,7'lik yüzdeyle Hizmet ve Satış Elemanlarıdır. Bu meslek grubunu Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve Profesyonel Meslek Mensupları izlemektedir.

Tablo 40. Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekme Dağılımının Karşılaştırılması, Karabük, 2013-2014

KARABÜK	2013	KARABÜK	2014
Meslekler	**Oran**	**Meslekler**	**Oran**
Makineci (Dikiş)	17,1%	Makineci (Dikiş)	12,9%
Garson (Servis Elemanı)	4,3%	Garson (Servis Elemanı)	4,9%
Reyon Görevlisi	3,8%	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	3,9%
Kalite Kontrolcü-Tekstil	3,1%	Şoför-Yük Taşıma	3,7%
Beden İşçisi (İnşaat)	3,0%	İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)	2,4%
Beden İşçisi (Genel)	3,0%	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	2,2%
Ortacı	2,4%	Elektrikçi (Genel)	2,2%
Elektrikçi (Genel)	2,3%	Sıcak Haddeci-Çelik	2,1%
Tır-Çekici Şoförü	2,2%	Mobilya Montaj İşçisi	2,1%
Diğer Metal Levha İşçileri	2,0%	Aşçı	2,1%

Kaynak: 2014 İPTA

Karabük ilinde temininde güçlük çekilen meslekleri 2013 yılı ile karşılaştırdığımızda Makineci (Dikiş) mesleğinin temininde güçlük çekilme oranının %17,1'den %12,9'a gerilemesine rağmen yine de teminin güçlük çekilen ilk meslek olduğu görülmektedir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin oransal dağılımı ile açık işlerin mesleklere göre oransal dağılımı benzerlik göstermektedir. Açık iş oranı yüksek mesleklerin temininde de güçlük yaşanmaktadır.

Temininde güçlük çekilen ilk on mesleği incelediğimizde Karabük'te ara eleman bulma konusundan sıkıntı yaşandığı görülmektedir.

Tablo 41. Meslek Gruplarında TGÇM İşverenlerin Karşılama Oranları, Karabük. 2014

Meslek Grupları	TGÇM işveren Sayısı		Karşılanma Oranı
	Evet	Genel Toplam	
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	5	11	42,2%
Hizmet ve Satış Elemanları	18	47	38,8%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	4	12	33,5%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0	1	0%
Profesyonel Meslek Mensupları	6	20	30,5%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	18	62	29,6%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yard. Profesyonel Meslek Mensupları	4	15	26,2%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	15	43	35,9%
Yöneticiler	1	1	100%
Genel Toplam	**72**	**212**	**33,8%**

Kaynak: 2014 İPTA

Temininde güçlük çekilen mesleklerde işverenlerin karşılama oranın en fazla olduğu ilk üç meslek grubu sırasıyla Yöneticiler, Hizmet ve Satış Elemanları, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılardır. En az karşılanma oranına sahip meslek grupları ise Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları ve Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensuplarıdır.

Tablo 42. TGÇM nedenlerinin Meslek içindeki dağılım oranları, Karabük, 2014, %

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Önerilen ücretin az bulunması	Vardiyalı çalışma olması	İşyerine ulaşım zorluğu	Çalışma sürelerinin uzunluğu
Makineci (Dikiş)	88,4	39,5	39,5	64,0	5,8	0	0	2,3
Garson (Servis Elemanı)	54,5	97,0	81,8	12,1	36,4	27,3	0	15,1
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	96,1	81,1	7,6	3,8	0	0	0	0
Şoför-Yük Taşıma	32,0	76,0	40	16,0	20	0	0	4,0
İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)	62,5	100	12,5	0	0	0	0	12,5
Akaryakıt Satış Elemanı	33,3	46,7	20	40	26,7	13,3	0	0
Elektrikçi (Genel)	35,5	100	100	0	0	0	0	0
Sıcak Haddeci-Çelik	78,6	85,7	100	7,1	7,1	0	0	0
Mobilya Montaj İşçisi	35,6	50,2	50,2	0	35,6	0	0	21,4
Aşçı	71,5	100	49,9	28,7	7,1	7,4	0	14,3

Kaynak: 2014 İPTA

Karabük ilinde temininde güçlük çekilen ilk on meslekte bu meslekte işe başvuru yapılmaması, gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması ve yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması gibi nedenlerin en yüksek oranda olduğu gözlenmektedir.

Tablo 43. TGÇM İşyerlerinde Temininde Güçlük Çekilme Nedeni Dağılımı Oranları, Karabük, 2014

TGÇ Nedenleri	TGÇM Eleman Sayısı	Oran
Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	503	74,5%
Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	400	59,2%
Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	371	54,9%
Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	128	19,0%
Önerilen ücretin az bulunması	90	13,4%
Çalışma sürelerinin uzunluğu	41	6,1%
Vardiyalı çalışma olması	23	3,4%
İşyerine ulaşım zorluğu	3	0,4%
Genel Toplam	**675**	**100%**

Kaynak: 2014 İPTA

Araştırma kapsamında Tablo 43'de Karabük ilinde işverenlerin temininde güçlük çekilen mesleklerin neden temininde güçlük çekildiği bilgisi verilmektedir. İşveren tarafından doldurulan işyeri bilgi formlarından temininde güçlük çekilme nedenlerinin yüksek oranlı olarak iş arayan kaynaklı olduğu ve işveren kaynaklı sorunun düşük olduğu ifade edilmiştir. Bunun nedeninin işyeri bilgi formunda soruların işveren tarafından cevaplandırılması gösterilebilir.

Grafik 11.TGÇM İşyerlerinde Temininde Güçlük Çekilme Nedeni Dağılımı Oranları Karşılaştırılması, Türkiye ve Karabük, 2014

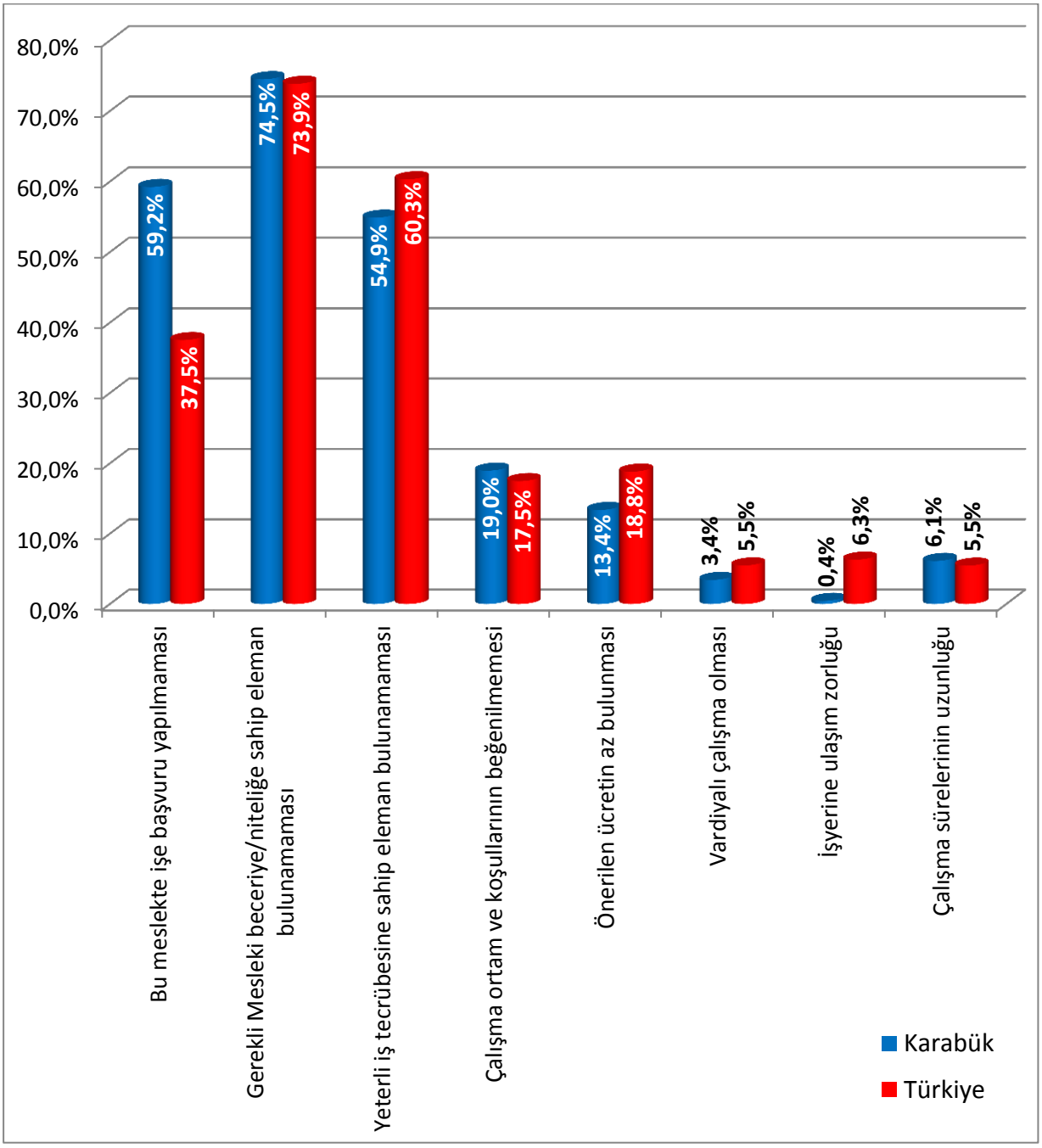

Kaynak: 2014 İPTA

Temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında, güçlük nedenleri Karabük'te ve Türkiye'de paralellik göstermektedir.

Türkiye genelinde eleman temininde güçlük çekilme nedenlerinde ilk sırada %73,9 ile gerekli beceriye/niteliğe sahip eleman olmaması gelmektedir. İkinci sırayı % 60,3 ile yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması, üçüncü sırayı ise %37,5 ile ilgili meslekte işe başvuru yapılmaması yer almaktadır.

Karabük'te ise temas sağlanan iş yerlerinin %74,5'inde neden olarak "Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması" cevabı alınmıştır. İkinci sırada ise %59,2 ile "Bu meslekte işe başvuru yapılmaması" yer almaktadır. Karabük'te çalıştırdıkları iş pozisyonları ile ilgili olarak temininde güçlük çekilme durumu bildiren işverenlerin %54,9'u "Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması" aradıkları elemanları bulamadıklarını belirtmişlerdir. İşyerine ulaşım zorluğu işverenlerin çoğunluğu tarafından temininde güçlük çekilme nedenleri arasında en az etkiye sahip neden olarak ortaya görülmektedir.

Söz konusu teminde güçlük çıkaran nedenlerle, İŞKUR tarafından sunulan iş arama ve işe yönlendirme faaliyetleri yoluyla mücadele edilmesi ve işgücü piyasasında işgücü talebine yönelik arzın sağlanabilmesi mümkün görünmektedir. Özellikle işgücü ihtiyacının mevcut olduğu temininde güçlük çekilen mesleklerde, "eleman bulunamaması", "beceri ve niteliğe sahip eleman bulunamaması" ve "iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması" gibi temininde güçlük çekilme nedeni mevcut işyerlerine, İŞKUR'a kayıtlı ve mesleki yeterlilikleri uygun işsizlerin yönlendirilmesi anılan temin güçlüklerini azaltabilecektir. Alınacak bu tedbire rağmen hala söz konusu mesleklerde işgücü ihtiyacının olması durumunda ise, bu sorunun giderilmesi için, mevzuata göre İŞKUR tarafından işgücü uyum hizmeti sunumu mümkün olan mesleklerde, eleman bulunmama durumunda "işgücü yetiştirme kursları"; beceri ve niteliğe sahip eleman bulunamaması UMEM Beceri'10 Projesi Kursları tartışılan soruna çözüm getirir niteliktedir. Bununla birlikte, İEP sayesinde özellikle de piyasanın "iş tecrübesine sahip eleman bulamama" nedenli işgücü temin güçlüğü ile de mücadele edilmiş olacaktır.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Türkiye genelinde yürütülen araştırma kapsamında işverenlerin gelecek dönem için çalışan sayısındaki artış ya da azalış hakkında görüşler alınarak bir takım sayısal verilere dönüştürülmüştür. Böylece gelecek istihdam beklentisi 30 Haziran 2015 itibariyle ölçülmek istenmiştir.

Tablo 44. Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Net İstihdam Değişim Oranları, Karabük, 2014

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	Toplam Çalışan Sayısı	Net İstihdam Değişim Oranı
İmalat	236	9189	2,6%
İnşaat	191	2615	7,3%
Toptan ve Perakende Ticaret	174	1865	9,3%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	73	796	9,2%
Ulaştırma ve Depolama	16	630	2,5%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	6	506	1,2%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0	357	0%
Eğitim	5	341	1,5%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	0	321	0%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	26	168	15,5%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	18	80	22,5%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	4	67	6,0%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faal.	0	48	0%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	1	32	3,1%
Gayrimenkul Faaliyetleri	0	13	0%
Genel Toplam	**750**	**17028**	**4,4%**

Kaynak: 2014 İPTA

İstihdam beklentilerine sektörel olarak baktığımızda 30 Haziran 2015 itibariyle tüm sektörlerde genel olarak istihdam artışı beklendiğini görmekteyiz. En fazla istihdam artış beklentisi sayısal olarak İmalat sektörü olmasına karşın Net İstihdam Değişim Oranına baktığımızda en fazla artış Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörüdür. İmalat sektöründe artışın fazla görünmesinin yanında sektördeki toplam istihdamın da diğer sektörlere göre fazla olduğunu bu yüzden Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe net istihdam artışı 18 olmasına rağmen sektördeki mevcut istihdamın nispeten az olduğu için Net İstihdam Değişim Oranı

daha fazladır. Elde edilen veriler neticesinde Karabük'te işyerlerinin öngördüğü toplam istihdam artışının 750 kişi olduğu görülmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı (NİDO) net istihdam değişiminin mevcut çalışan sayısına oranını ifade etmektedir. Karabük İli İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçlarına göre Haziran 2015 itibarıyla net istihdam değişim oranının %4,4 olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 45. Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları, Karabük, 2014

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	Toplam Çalışan Sayısı	Net İstihdam Değişim Oranı
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	256	4455	5,7%
Hizmet ve Satış Elemanları	104	1813	5,7%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	239	5072	4,7%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	81	1926	4,2%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	2	54	3,7%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yard. Profesyonel Meslek Mensupları	46	1420	3,2%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	11	759	1,5%
Profesyonel Meslek Mensupları	18	1258	1,4%
Yöneticiler	0	276	0%
Genel Toplam	**757**	**17035**	**4,4%**

Kaynak: 2014 İPTA

Meslek gruplarına göre net istihdam değişimi beklentileri incelendiğinde;

30 Haziran 2015 için en fazla istihdam artışının öngörüldüğü meslek grubunun Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar olduğu göze çarpmaktadır. Bu meslek grubunu Hizmet ve Satış Elemanları ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu takip etmektedir.

Tablo 46. Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek, Karabük, 2014

Net istihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Sıcak Haddeci-Çelik	Beden İşçisi (İnşaat)
Makineci (Dikiş)	İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)
Beden İşçisi (İnşaat)	Diğer Sıvacılar
Garson (Servis Elemanı)	Makineci (Dikiş)
Şoför-Yük Taşıma	Sıvacı
Demirci (Makine İle)	Diğer Fırıncılar, Pastacılar ve Şekerleme İmalat İşçileri
Sıvacı	Bekçi
Pazarlamacı	Mermer İşçisi
İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)	Çocuk Gelişim Elemanı
Soğuk Haddeci-Çelik	İşletmeci

Kaynak: 2014 İPTA

Hangi mesleklerin istihdamında artış ya da azalış olacağına dair öngörü sahibi olmanın en büyük faydası Aktif İşgücü Politikalarını bu mesleklere yöneltmektir. Bu sayede istihdamın artırılmasına ve işsizliğin azaltılmasına doğrudan katkı sunulmaktadır. Yukarıdaki Tablo 46'da 30 Haziran 2015 itibariyle en fazla istihdam artışı ve azalışı beklenen ilk on meslek görülmektedir. Karabük'te tekstil ve inşaat sektörünün büyük paya sahip olması ve bu sektörlerde eleman sirkülasyonunun fazla olması sebebiyle istihdam artışı ve azalışı beklenen mesleklerin benzerlik göstermesi doğal olarak görülmektedir.

Tablo 47. I. Dönem Araştırma Sonuçlarının Net İstihdam Artışı ve Azalışı Özelinde Karşılaştırılması, Karabük, 2013 ve 2014

Net istihdam Artışı Beklenen Meslekler		Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler	
30 Haziran 2014	30 Haziran 2015	30 Haziran 2014	30 Haziran 2015
Deri Konfeksiyon	Sıcak Haddeci-Çelik	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Beden İşçisi (İnşaat)
Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)	İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)	İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)
Garson (Servis Elemanı)	Beden İşçisi (İnşaat)	Ortacı	Diğer Sıvacılar
Tır-Çekici Şoförü	Garson (Servis Elemanı)	Ütücü	Makineci (Dikiş)
Kalite Kontrolcü-Tekstil	Şoför-Yük Taşıma	Şoför-Yük Taşıma	Sıvacı
Satış Danışmanı	Demirci (Makine İle)	Tornacı (Torna Tezgahı İşçisi)	Diğer Fırıncılar, Pastacılar
Makine Teknikeri	Sıvacı	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	Bekçi
Sıcak Haddeci-Çelik	Pazarlamacı	İngilizce Öğretmeni	Mermer İşçisi
Şoför (Yolcu Taşıma)	İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)	Felsefe Grubu Öğretmeni-Ortaöğretim	Çocuk Gelişim Elemanı
Aşçı	Soğuk Haddeci-Çelik	Beden İşçisi (İnşaat)	İşletmeci

Kaynak: 2014 İPTA

Belirtilen tarihler itibariyle istihdam artışı beklenen meslekler ile istihdam azalışı beklenen meslekler karşılaştırıldığında her iki tabloda benzer mesleklerin bulunduğu görülmektedir.

30 Haziran 2014 itibariyle en fazla net istihdam artışı beklenen 3 meslek Deri Konfeksiyon, Makineci (Dikiş) ve Garson (Servis Elemanı) meslekleri iken 30 Haziran 2015 itibariyle en fazla net istihdam artışı beklenen 3 meslek Sıcak Haddeci-Çelik, Makineci (Dikiş) ve Beden İşçisi (İnşaat) meslekleri olmuştur.

En fazla net istihdam azalışı beklenen 3 meslek ise 30 Haziran 2014 itibariyle Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, İnşaat Kalıpçısı (Ahşap) ve Ortacı meslekleri iken 30 Haziran 2015 itibariyle Beden İşçisi (İnşaat), İnşaat Kalıpçısı (Ahşap) ve Diğer Sıvacılar meslekleri olmuştur.

Tablo 48. Toplam İşyerleri ve Mevsimlik Personel Çalıştıran İşyerlerindeki Net İstihdam Değişim Oranları ve Sektörler İçerisindeki Net İstihdam Değişim Payı, Karabük, 2014

Sektörler	Mevsimlik Personel Çalıştıran İşyerlerinin		Toplam İşyerlerinin	
	NİDO	Sektörler İtibariyle Net Değişim Payı	NİDO	Sektörler İtibariyle Net Değişim Payı
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	28,6%	16,4%	22,5%	2,4%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	-	-	15,5%	3,5%
Toptan ve Perakende Ticareti	2,3%	16,4%	9,3%	23,2%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	9,0%	39,0%	9,2%	9,7%
İnşaat	6,4%	18,3%	7,3%	25,5%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	-	-	6,0%	0,5%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	-	-	3,1%	0,1%
İmalat	5,5%	9,9%	2,6%	31,4%
Ulaştırma ve Depolama	-	-	2,5%	2,1%
Eğitim	-	-	1,5%	0,7%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	-	-	1,2%	0,8%
Genel Toplam	**4,6%**	**100%**	**4,4%**	**100%**

Kaynak: 2014 İPTA

İl genelinde mevsimlik personel çalıştıran işyerlerindeki net istihdam değişim oranlarını ve net istihdam değişim payını sektörel olarak inceleyecek olursak net istihdam değişim oranında en yüksek oranın %28,6'yla Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe olduğunu net değişimde ise en yüksek payın %39,0'la Konaklama ve Yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe olduğu anlaşılmaktadır. Bir başka ifadeyle Karabük ilinde net istihdam artışının %39'u Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe beklenmektedir.

Toplam işyerleri arasında net istihdam değişim oranı en yüksek olan sektörün %22,5'le yine Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü olduğunu görmekteyiz. Sektörler itibariyle net değişim payı en yüksek olan sektör ise %31,4'le İmalat sektörüdür. Mevsimlik personel çalıştıran işyerlerinde net istihdam değişim oranlarını toplam işyerlerine göre kıyasladığımızda sadece Madencilik ve Taş Ocakçılığı ile İmalat sektöründeki net istihdam değişim oranları toplam net istihdam değişim oranlarına göre yüksek çıkmıştır. Örneğin; Madencilik ve Taş

Ocakçılığı sektöründe toplam işyerlerindeki oran %22,5 iken, aynı sektördeki mevsimlik personel çalıştırılan işyerlerinde beklenen oran ise %28,6'dır. Bir başka deyişle bu sektörde mevsimlik personel çalıştıran işverenlerin nispeten daha çok istihdam artışı beklediği ortaya çıkmaktadır.

Grafik 12. Net İstihdam Değişimi Veren İşyerlerinin Oranı, Karabük, 2014

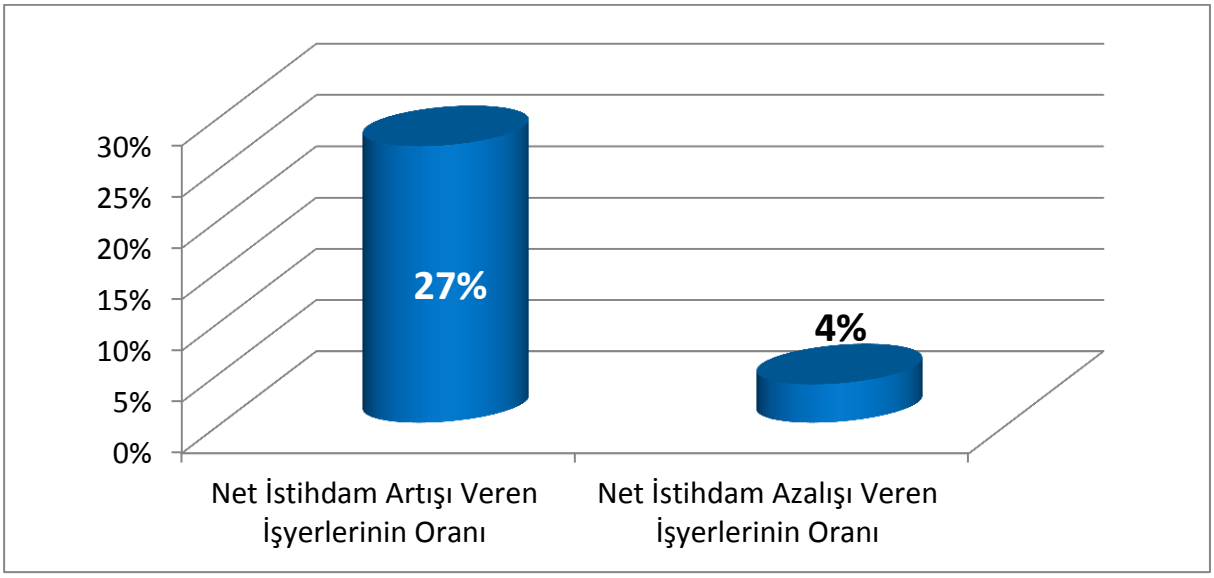

Kaynak: 2014 İPTA

İşyerleri önümüzdeki dönem istihdam durumları için olumlu tablo çizmektedirler. Net istihdam artışı veren işyerlerinin oranı %27 iken net istihdam azalışı veren işyerlerinin oranı %4'tür.

SONUÇ

Sağlıklı ve değişen şartlara göre ihtiyaca cevap verebilecek sosyo-ekonomik politika yapmak, toplumsal ve ekonomik hayat hakkında güncel ve doğru bilgiye sahip olmayı gerektirir. Böylece içinde bulunulan durum ve ilerleyen zamanda gerçekleşmesi muhtemel yönler tespit edilince, buna karşı ne gibi önlem alınabileceğini belirlemekte kolay ve başarılı olacaktır.

Bu bölümde raporun önemli bulguları "kısaca" özetlendikten sonra raporun ve İPTA'nın amacına uygun olarak bu verilerin aktif il istihdam politikalarına nasıl katkı sağlayabileceğine ilişkin temel öneri ve değerlendirmeler yapılacaktır.

Karabük ili İşgücü Piyasası Analizi, işgücü piyasasında meydana gelen değişme ve gelişmeleri izlemek, bu değişme ve gelişmelerin işgücü ihtiyacı üzerindeki etkisini ortaya çıkartmaktır. Buna bağlı olarak işgücü piyasasında ihtiyaç duyulan meslekleri belirlemek, bu mesleklerde istenilen becerileri tespiti ve önümüzdeki dönemlerde istihdam artış ve azalışı beklenen meslekleri tahmin etmek amaçlı 12 Mayıs - 27 Haziran 2014 tarihleri arasında yapılmıştır.

Bu araştırma işsizliğin azaltılması ve istihdamın arttırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine de yardımcı olacaktır. Bunu yapabilmek için işgücü arz ve talep yapılarının birlikte ele alınarak değerlendirilmesi gerekmektedir. İlin işgücü piyasası arz yapısı ve arzı etkileyen değişkenler eldeki mevcut veriler kullanılarak analiz edilmiştir. Talep Araştırması, Karabük ilinde istihdam ve işsizlik sorunlarının çözümüne yönelik işgücü yapısı ve sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik veri ve bilgi derlenmesini kolaylaştırıcı bir çalışma olmuştur. Araştırma verilerinin elde edilmesi aşamasında çeşitli kısıtlılıklar ile karşılaşılmıştır.

En önemli kısıt araştırmanın temelini oluşturan adres listesinden kaynaklanmaktadır. Araştırma 10+ çalışanı olan işyerlerini kapsayacak şekilde düzenlenmesine rağmen, 1-9 çalışanı olan işyerlerine ciddi oranda kayma ile karşılaşılmıştır. 10+ işyerlerinden 1-9'a kayma, 10 kişiden az çalışanı olan işyerlerinin de büyüme olasılığının olduğunu ortaya koymaktadır, fakat bu olasılığı ölçebilecek veri seti mevcut değildir.

Diğer bir kısıt ise işverenlerden mesleklere ilişkin yeterli bilgiyi ayrıntılı şekilde almada problem yaşanmasıdır. Bu durum özellikle kendini Beden İşçisi mesleğinde yoğun olarak hissettirmektedir. İşverenlerin genel eğilimi temizlik, taşıma ve inşaat işlerine yönelik meslekleri tek bir kalem altında, beden işçisi olarak bildirmektedir. Mesleklere yönelik diğer bir kısıt da Meslekler Sözlüğünde bazı mesleklerin tanımlanmasındaki eksikliklerdir. Bu kısıtlara rağmen gerçekleştirilen talep araştırması bugüne kadar tüm iller itibariyle karşılaştırmaya imkân sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve zengin bilgi tabanına sahiptir.

Ocak - Ağustos 2014 verilerine göre 9.091 kayıtlı işsizin 4.111'i erkek, 4.980'i kadındır. En çok kayıtlı işsizin olduğu meslek Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik)'tir. Bu iki meslek aynı zamanda en çok açık işin olduğu mesleklerdir. 2014 yılının ilk 8 ayında düzenlenen kurslar incelendiğinde toplam 160 kurs programı açılmış olup bu kurslardan 243 erkek 365

kadın olmak üzere toplam 608 kişi faydalanmıştır. Kurs sayısının ve toplam kurs gören sayısının en fazla olduğu kurs programı türünün İşbaşı Eğitim Programı olduğu tespit edilmiştir. İşbaşı Eğitim Programı'nda toplam 144 kurs açılmış olup 104 erkek 200 kadın olmak üzere toplam 304 kişi faydalanmıştır.

Talep araştırması sonuçlarına göre toplam çalışanların sadece %18'i kadındır ve bu oran %26 olan Türkiye ortalamasının altındadır. Kadınların işe yerleştirilmelerinde kurslar vasıtasıyla yapılan işe yerleştirmeler önemli yer almaktadır. Kurslar vasıtasıyla yapılan yerleştirmelerin %60'ını kadınlar oluşturmaktadır.

Araştırma sonuçlarına göre Karabük ilinde 10+ özel sektör yerel birim işyerlerinde çalışanlar sayısına göre lokomotif sektörün imalat sektörü olması sonucu en fazla açık iş ve temininde güçlük çekilen meslek de imalat sektöründedir. Buna karşılık açık iş oranları itibariyle önde gelen sektör Mesleki Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörüdür. Sektörde çalışan sayısının çok az olması ekonomide bu oranın önemini henüz hissettirmese de sektörün gelişimi ile birlikte bu yöndeki talep kendini etkin olarak hissettirecektir.

En fazla çalışana sahip sektörlerin açık iş oranları da düşüktür. İmalat sektöründe açık iş oranı %2,3, Toptan Perakende ve Ticaret sektöründe %3,8, İnşaat sektöründe %1,6 ve Konaklama ve Yiyecek Hizmetler faaliyetlerinde ise %2,8'dir. Açık iş oranının yüksekliğinin iki anlamı vardır. Ya istihdamda yaşanan yüksek artış, doldurulması gereken işler yaratmaktadır; ya da yüksek bir eleman devri nedeniyle yüksek açık iş yaşanmaktadır.

Türkiye'de ve Karabük'te ana meslek grupları itibariyle açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubu Nitelikli Tarım Ormancılık ve Su ürünleri çalışanlarıdır. Açık iş oranı yüksek mesleklerin büyüme potansiyeli taşıdığını söylemek mümkündür. Meslekler itibariyle de açık işin en fazla olduğu meslekler sırasıyla Makineci (Dikiş), Ortacı ve Satış Danışmanı meslekleridir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin bulunmama nedenleri sıralamasında ise İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri beceri ve niteliğe sahip eleman bulamadıklarını belirtmişlerdir. İkinci sırada bu meslekte ise başvuru yapılmaması, üçüncü sırada elemanların yeterli iş tecrübesine sahip olmamaları gelmektedir. İstenilen beceri ve niteliğe sahip olunmayan meslekler İnşaat Kalıpçısı, Elektrikçi, Aşçı ve Garson (Servis Elemanı)'dur. Sadece bu mesleklerde değil, temininde güçlük çekilen diğer meslekler arasında da büyük bir paralellik vardır. Aynı paralellik istenilen beceri ve niteliğe sahip olunmayan mesleklerde de görülmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre işletmelerin gelecek beklentileri olumludur. 30 Haziran 2015 itibariyle en çok net istihdam artışı beklenen sektör İmalat sektörüdür. Gerek gelecek istihdam artışının İmalat sektörü ağırlıklı olması, gerekse açık iş ve temininde güçlük çekilen mesleklerin İmalat sektöründe olması, bu sektörde arzı ile talebi arasında bir dengesizlik olduğunu ve bu dengesizliği giderebilmek için de ihtiyaca göre eğitim programlarının düzenlenmesinin gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Karabük ilinin sektörlere göre eleman temin edemediği ya da temin etmekte zorlandığı ilk beş sektör; İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat, Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri ve İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleridir.

İşverenlerin gelecek ile ilgili olumlu beklentileri işgücü piyasasında talep yaratacaktır. Bu işgücü talebiyle arzı eşleştirerek Karabük'te istihdamı artırmak üzere aşağıdaki öneriler değerlendirilmelidir.

- İŞKUR'un işsiz kayıtlarında sayısal olarak işgücü piyasasında mevcut talebin çok üstünde olan işsizlere yönelik, onları istihdama dâhil edecek şekilde işgücü yetiştirme kursları ve programı düzenlenmelidir.

- İşverenlerin nitelik gerektiren mesleklerde eleman talebine karşılık, sistemde kayıtlı iş arayanlara niteliklerini geliştirmek üzere eğitimler vererek, bu kayıtlı işgücünü işverene sunmak üzere işyeri ziyaretleri fazlalaştırılabilir.

- İşgücü piyasasında kadınlar ve gençlerin istihdama katılım oranlarını yükseltmek amacıyla hedef kitlesi gençler ve kadınlar olan eğitim programları düzenlenmelidir.

- Dezavantajlı grubun işgücüne katılımını ve istihdamını artırmak için kontenjanları dolduramayan işverenler ile işbirliği yapılarak uygun mesleki eğitim programları hazırlanmalıdır.

- Mesleki eğitim programları çerçevesinde, örgün öğretimden ayrılan genç nüfusu ve açık iş taleplerini birlikte değerlendirerek, işgücü piyasasına dâhil edecek şekilde eğitim başlıkları belirlenmelidir.

- Kadınların istihdama katılımını artırmak amacıyla aktif işgücü piyasası politikaları kapsamında gerektiği takdirde mesleki eğitim kurslarına katılımı artıracak teşvik politikaları uygulanmalıdır.

- Özellikle İmalat sektöründe beklenen istihdam artışına yönelik bu sektörde faaliyet gösteren işyerleri ile yakın ilişki kurularak oluşması beklenen eleman ihtiyacını gidermek üzere eğitimler ve araştırmalar yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

EKLER

Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

İŞKUR	TÜRKİYE İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI (TİPTA)
2014	İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, **yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır.** Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.
2- **4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur**.
3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

Bu araştırma, ilinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden örnek işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No				
İşyerinin Yasal Unvanı				
İşyerinin Tabela Unvanı				
1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.				
		Evet	**Hayır**	**Fikrim Yok**
2) İşyeri olarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanıp yararlanmadığınızı belirtiniz.				
3) Daha önce İŞKUR'dan eleman talebinizin olup olmadığını belirtiniz.				
4) İşyerinizin devletin verdiği istihdam teşviğinden yararlanıp yararlanmadığını belirtiniz.				
5) İşyerinizde üretilen ürünlerin ihraç edilip edilmediğini belirtiniz.				
6) İşyerinizin yabancı ortaklığı olup olmadığını belirtiniz.				
7) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışmanın var olup olmadığını belirtiniz.				
8) İşyerinizde çalışanlara kreş imkanının sağlanıp sağlanmadığını belirtiniz.				
9) Çalışanlarınıza işe gelmede servis hizmetinin sağlanıp sağlanmadığını belirtiniz.				
10) İşyerinizde mevsimlik istihdam edilen personelin olup olmadığını belirtiniz.				
11) 2014 yılında çalışanlarınıza işleriyle ilgili herhangi bir eğitim düzenlenip düzenlenmediğini belirtiniz.				

ADRES BİLGİLERİ

İL:	**İLÇE:**	**MAHALLE :**	
CADDE/SOKAK:			
DIŞ KAPI NO :			
İÇ KAPI NO :			
TELEFON/FAKS/E-POSTA	...../.....	.....	@.....

Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin

Adı ve Soyadı		**Unvanı**	
Tarih		**Telefonu**	
E-posta		**İmza/Kaşe**	

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	**KONTROLÖR**	**VERİ GİRİŞ PERSONELİ**
Adı ve Soyadı			
Tarih ve İmza			

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI

İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAKS	E-POSTA
..... Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	.....	.....	.....	.....

Bölüm I - MEVCUT İSTİHDAM

S 12: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan **Sayısı**	Erkek Çalışan **Sayısı**	Toplam Çalışan **Sayısı**
TOPLAM			

S13. İşyerinizde çalışan sayısının son bir yıl içerisinde, 10 ve üzerine çıkıp çıkmadığını belirtiniz.
(Bu soruya sadece "12. Soruda toplam çalışan sayısı 9 veya daha az kişi olarak belirtilen işyerleri" cevap verecektir.)

Evet ☐

Hayır ☐

SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ

Bölüm II -AÇIK İŞLER

S14: Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

S 14.1: Eleman aramıyoruz. ☐ ⟹ **Soru 15'e geçiniz.**

01	02	03	04													05					06		
Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş **Sayısı**	Talep Edilen **Asgari** Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek lisesi 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisans üstü 8. Farketmez	**Beceri İhtiyacı ve Kişisel Özellikler (*)** 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fazla mesaiye kalabilme 3. Fiziki ve bedensel yeterlilik 4. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 5. İletişim ve ifade yeteneği 6. İş ahlakına sahip olma 7. Proje tabanlı çalışma 8. Satış ve pazarlama becerisi 9. Seyahat edebilme esnekliği 10.Sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri 11.Takım çalışması 12.Yabancı dil 13.Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe													**İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz (*)** 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete-İlan, vb. 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet-Sosyal Medya 5. Özel İstihdam Büroları						**Açık işiniz için aşağıdaki seçeneklerden hangisini tercih edersiniz?** 1. Kadın 2. Erkek 3. Farketmez		
			1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**1**	**2**	**3**
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					

(*) (04), (05) ve (06) sütunlarında birden fazla seçenek (X) şeklinde işaretlenebilir.

SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ

BÖLÜM III. 30 HAZİRAN 2015 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİĞİ OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.15: 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	**Evet**	**15.1'e geçiniz**
	Hayır	**16.soruya geçiniz**
	Fikrim Yok	**16.soruya geçiniz**

S 15.1: **30 Haziran 2015 tarihi itibariyle** işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam **ARTIŞI** olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal ***artış***

S.16: 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	**Evet**	**16.1'e geçiniz**
	Hayır	**17.soruya geçiniz**
	Fikrim Yok	**17.soruya geçiniz**

S 16.1: **30 Haziran 2015 tarihi itibariyle** işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam **AZALIŞI** olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal ***azalış***

SONRAKİ SAYFAYA

BÖLÜM IV. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

S17: 2014 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

S 17.1: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → **Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.**

01	02	03	04							
Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde güçlük çekilen eleman **sayısı**	**Temininde Güçlük çektiğiniz mesleği şu an karşıladınız mı?** **1-EVET** **2- HAYIR** **3-KISMEN**	**Temininde Güçlük Çekilme Nedeni (*)** **1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması** **2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması** **3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması** **4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi** **5. Önerilen ücretin az bulunması** **6. Vardiyalı çalışma olması** **7. İşyerine ulaşım zorluğu** **8. Çalışma Sürelerinin Uzunluğu**							
			1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								

*** Birden fazla güçlük çekilme nedeni işaretlenebilir.**

Türkiye İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.

V.Bilgi Formu Hakkında Görüş ve Önerileriniz?
(Bu kısım Ziyaretçi veya Yanıt veren İşveren tarafından doldurulabilir.

İşverenin görüşleri:

Ziyaretçinin görüşleri:

Ek 2- Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

Tamsayım Yapılan İller	10+ İşyeri Sayısı	Tamsayım Yapılan İller	10+ İşyeri Sayısı
ADANA	4.255	KARABÜK	458
ADIYAMAN	800	KARAMAN	477
AFYONKARAHİSAR	1.375	KARS	279
AĞRI	461	KASTAMONU	701
AKSARAY	785	KAYSERİ	3.307
AMASYA	627	KIRIKKALE	405
ARDAHAN	95	KIRKLARELİ	658
ARTVİN	343	KIRŞEHİR	377
AYDIN	1.962	KİLİS	172
BALIKESİR	2.252	KONYA	4.466
BARTIN	421	KÜTAHYA	1.106
BATMAN	1.039	MALATYA	1.431
BAYBURT	99	MANİSA	2.331
BİLECİK	431	MARDİN	1.333
BİNGÖL	541	MERSİN	3.638
BİTLİS	433	MUĞLA	2.537
BOLU	629	MUŞ	426
BURDUR	507	NEVŞEHİR	780
ÇANAKKALE	988	NİĞDE	535
ÇANKIRI	252	ORDU	1.313
ÇORUM	1.043	OSMANİYE	897
DENİZLİ	2.961	Rize	808
DİYARBAKIR	2.502	SAKARYA	1.984
DÜZCE	1.028	SAMSUN	2.246
EDİRNE	715	SİİRT	369
ELAZIĞ	1.310	SİNOP	370
ERZİNCAN	393	SİVAS	1.129
ERZURUM	1.199	ŞANLIURFA	2.365
ESKİŞEHİR	2.068	ŞIRNAK	613
GAZİANTEP	3.435	TEKİRDAĞ	2.447
GİRESUN	842	TOKAT	918
GÜMÜŞHANE	192	TRABZON	2.283
HAKKARİ	201	TUNCELİ	152
HATAY	2.208	UŞAK	889
IĞDIR	238	VAN	1.194
ISPARTA	675	YALOVA	581
KAHRAMANMARAŞ	1.805	YOZGAT	613
		ZONGULDAK	1.014
Genel Toplam		88.712	

Örnekleme Yapılan İller	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
ANKARA	6.911
KOCAELİ	4.201
BURSA	4.973
İZMİR	6.276
İSTANBUL	8.493
ANTALYA	4.289
Toplam	40.353

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 12 Mayıs-27 Haziran tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastahane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

İKO = (İşgücü Arzı (İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = (Toplam istihdam)/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için,

istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = (Kayıtdışı istihdam)/(Toplam istihdam) x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer

işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = İşsiz/(İşgücü arzı (istihdam+işiz)) x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

içinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = (Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus-(İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen

2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen

3. İlkokul

4. İlköğretim

5. Ortaokul veya mesleki ortaokul

6. Genel Lise

7. Mesleki veya teknik lise

8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 18 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = ((0-14 yaş nüfus + 65 yaş nüfus))/(15-64 yaş nüfus) x 100

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.